

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 9.10.2001
KOM(2001) 337 endelig/2

BIND I

CORRIGENDUM

Annule et remplace la page 2
du volume I du document
COM(2001) 337 du 22.6.2001.

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

**OM ERFARINGERNE MED GENNEMFØRELSEN AF RÅDETS AFGØRELSE
97/872 AF 16. DECEMBER 1997 OM ET EF-HANDLINGSPROGRAM TIL FREMME
AF IKKE-STATSLIGE ORGANISATIONER, SOM FØRST OG FREMMEST ER
AKTIVE INDEN FOR MILJØBESKYTTELSE**

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

OM ERFARINGERNE MED GENNEMFØRELSEN AF RÅDETS AFGØRELSE 97/872 AF 16. DECEMBER 1997 OM ET EF-HANDLINGSPROGRAM TIL FREMME AF IKKE-STATSLIGE ORGANISATIONER, SOM FØRST OG FREMMEST ER AKTIVE INDEN FOR MILJØBESKYTTELSE

1. INDLEDNING

Kommissionen forelægger denne beretning for Europa-Parlamentet og Rådet i overensstemmelse med artikel 12 i Rådets afgørelse 97/872 ("Rådets afgørelse") om et EF-handlingsprogram til fremme af ikke-statslige organisationer, som først og fremmest er aktive inden for miljøbeskyttelse ("handlingsprogrammet"). Den er udarbejdet på grundlag af de erfaringer, som Kommissionen har indhøstet med gennemførelsen af handlingsprogrammet i løbet af de første tre år, 1998-2000, og modtagernes (ikke-statslige organisationer – "NGO'er"¹) erfaringer gennem denne periode.

Med henblik på at foretage en systematisk indsamling af oplysninger om handlingsprogrammet gennemførte man en undersøgelse, som blev formidlet til alle tjenestegrene inden for GD for Miljø (programkoordinatoren) og til alle eksterne interessenter (nuværende og tidligere modtagere²). Undersøgelsen havde to formål:

- Indsamling af oplysninger om, hvordan Kommissionen og NGO'erne havde opfattet bestemmelserne i programmet og gennemførelsen af dem med henblik på at udarbejde en beretning til Parlamentet og Rådet i overensstemmelse med artikel 12 i Rådets afgørelse.
- At indsamle oplysninger om, hvordan bestemmelserne i programmet bedre kan tilpasses Kommissionens og interessenternes behov, hvis programmet skal forlænges. Dette vil i givet fald kræve et nyt udkast til Rådets afgørelse (fælles beslutningsprocedure med Europa-Parlamentet).

Det overordnede mål med programmet er at fremme aktiviteter udført af NGO'er, som først og fremmest er aktive inden for miljøbeskyttelse på europæisk plan ved at bidrage til udvikling og gennemførelse af Fællesskabets miljøpolitik og miljølovgivning. De økonomiske tilskud under dette finansielle instrument (dækker både "driftsudgifter" og aktiviteter) skal give miljø-NGO'er mulighed for at gennemføre en række aktiviteter til gavn for Europas miljø og samfundet som helhed. Disse NGO-aktiviteter skal bl.a. bringe borgerne tættere på Den Europæiske Union ved at gøre EU-politikkerne forståelige og relevante for alle samt give borgerne mulighed for at melde tilbage til Kommissionen med deres synspunkter og bekymringer. Desuden bidrager NGO-aktiviteterne til den politiske beslutningsproces, idet organisationerne deltager i forskellige ekspertgrupper og komitéer samt kommer med ekspertbidrag inden for deres respektive kompetenceområder. Bevidstgørelse ved at gøre den brede offentlighed opmærksom på nuværende og kommende miljøproblemer er ligeledes en

¹ Som defineret i diskussionsoplægget "Kommissionen og de ikke-statslige organisationer: styrkelse af partnerskabet" under punkt 1.2. Fælles karakteristika ved ikke-statslige organisationer", KOM (2000) 11, vedtaget 18. januar 2000).

² De Europæiske Fællesskabers Tidende 1999/C 32/14, 2000/C 43/04, 2000/C 293/14.

vigtig aktivitet under handlingsprogrammet, og det samme gælder opbygningen og styrkelsen af det civile samfund³ - navnlig inden for EU, men også uden for EU's grænser.

Der er nu gået tre år siden vedtagelsen af Rådets afgørelse den 16. december 1997, og programkoordinatoren (GD for Miljø) og NGO'erne har haft mulighed for at fremføre deres synspunkter vedrørende gennemførelsen af programmet i perioden 1998-2000.

Bidragene fra undersøgelsen er blevet samlet og analyseret af Kommissionen, og resultaterne præsenteres nedenfor med samme struktur som Rådets afgørelse, artikel for artikel, efterfulgt af et afsnit om den overordnede gennemførelse og en konklusion.

Budgetkonto B4-3060, over hvilken handlingsprogrammet finansieres, er blevet evalueret af en ekstern kontrahent i andet halvår af 2000. Undersøgelsen, der er en del af GD for Miljø evalueringsprogram inden for rammerne af SEM 2000-initiativet⁴, vedrører anvendelsen af B4-3060 i perioden 1996-1999 med henblik på at evaluere - og siden forbedre - tildelingen af økonomiske midler. Der er blevet taget skyldigt hensyn til resultaterne af denne undersøgelse (de dele, der er relevante for gennemførelsen og resultaterne af handlingsprogrammet⁵) i denne beretning.

2. UNDERSØGELSESRISULTATER

I **artikel 1** i Rådets afgørelse opstilles målet for programmet, og de støtteberettigede grupper defineres med aktivitetsområde, status og geografisk dækningsområde. Det overordnede mål med programmet er som allerede nævnt "at bidrage til at udvikle og gennemføre Fællesskabets miljøpolitik og -forskrifter ved at fremme aktiviteter, der udføres af NGO'er, som først og fremmest er aktive inden for miljøbeskyttelse på europæisk plan". Støtteberettigede NGO'er er uafhængige nonprofitorganisationer, der har miljømæssige formål, der tager sigte på almenvellet.

2.1. Støtteberettigede grupper

Identificeringen af organisationer, der "først og fremmest er aktive inden for miljøbeskyttelse", har ikke givet anledning til større problemer i de tre første år af programmets levetid. I tvivlstilfælde har programkoordinatoren og evalueringsgruppen hver gang gennemgået ansøgerens officielle vedtægter, hvor organisationens hovedformål beskrives.

De fleste svar på undersøgelsen viser, at både NGO'erne og Kommissionen er tilhængere af at holde fast i den nuværende definition. De væsentligste argumenter imod en udvidelse af de støtteberettigede organisationer er de begrænsede midler, der er til rådighed under handlingsprogrammet, de få kilder inden for Kommissionen, der kan yde økonomisk støtte til miljø-NGO'er, de stadig større vanskeligheder, som europæiske NGO'er oplever med at få midler på nationalt og lokalt plan samt det forhold, at andre grupper (inden for sociale

³ I denne beretning forstås ved "det civile samfund" kun ikke-udbyttegivende aktiviteter, der udføres af borgerne (den sociale økonomi).

⁴ I 1995 iværksatte Kommissionen på initiativ af kommissærerne Anita Gradin (Finanskontrol og Forebyggelse af Svig) og Erkki Liikanen (Budget og Administration) et omfattende initiativ ved navn SEM 2000 (Sound and Efficient Management - forsvarlig og effektiv forvaltning) med henblik på at ændre institutionens finansielle og administrative kultur. SEM 2000 gælder for alle Kommissionens tjenestegrene.

⁵ Knap 40% af budgetkonto B4-3060 er blevet anvendt til handlingsprogrammet hvert år.

spørgsmål, udvikling, sundhed, forbrugerspørgsmål, dyrevelfærd osv.) er støtteberettigede under andre instrumenter.

Men i et af Kommissionens bidrag til undersøgelsen fremføres det, at NGO'er, der er aktive inden for miljø- og sundhedsspørgsmål - et prioriteret område for GD for Miljø - ofte ikke er berettigede til finansiering. Dette forhold bør ændres, fremføres det.

Det skal bemærkes, at nogle af de nuværende modtagere under handlingsprogrammet allerede gennemfører aktiviteter inden for miljø og sundhed som led i deres årlige arbejdsprogrammer. Men disse organisationers hovedformål - som klart defineres i deres vedtægter - er fortsat "først og fremmest (at være) aktive inden for miljøbeskyttelse". En medtagelse af sundhedsorganisationer vil ændre programmets profil, da dette vil betyde, at man skal godkende ansøgninger fra organisationer, der kun til dels er aktive inden for miljøbeskyttelse (såsom sundhedsorganisationer). Dette vil naturligvis også åbne døren for andre NGO'er, som kun i et vist omfang arbejder med miljøbeskyttelse, såsom civilbeskyttelsesgrupper, forbrugergrupper osv.

Den nuværende situation, hvor de europæiske miljø-NGO'er skal indsende deres årlige arbejdsprogrammer - med *alle* deres aktiviteter, herunder lønninger, husleje, udgifter til trykning osv. - i et budget med henblik på at opnå tilskud, vil da skulle ændres, idet sundhedsorganisationerne kun kan fremlægge *dele* af deres arbejdsprogrammer, dvs. deres aktiviteter på miljøområdet. Resten vil helt klart komme ind under området "sociale anliggender".

2.1.1. Geografisk dækning

Kun miljø-NGO'er, der er aktive "på europæisk plan" (artikel 1 i Rådets afgørelse), er i øjeblikket berettiget til støtte under handlingsprogrammet. Denne bestemmelse specificeres nærmere i programkoordinatorens "informationsmappe", der udleveres til alle ansøgere sammen med ansøgningsformularerne (bilag I til denne beretning). I henhold til denne opfordrer Kommissionen "europæiske ikke-statslige organisationer, hvis aktiviteter dækker alle eller nogle af medlemsstaterne og Den Europæiske Unions nabolande" til at indsende ansøgninger med henblik på at opnå økonomisk støtte. At fungere "på europæisk plan" betyder i henhold til informationsmappen, at såvel ansøgerens struktur som dennes aktiviteter i princippet skal dække flere europæiske lande.

Definitionen af det geografiske dækningsområde har givet anledning til flere spørgsmål fra ansøgerne (og undertiden også internt) i perioden 1998-2000 end definitionen af støtteberettigede aktivitetsområder, men har skabt få problemer i selve udvælgelsesprocessen.

De eksterne aktører (uden for undersøgelsens dækningsområde) har imidlertid udtrykt større bekymring med hensyn til den geografiske *ligevægt* blandt de organisationer, der er udvalgt til finansiering under denne ordning, idet man har påpeget, at de fleste modtagere i 1998-2000 har været placeret i Vesteuropa. Dette er ligeledes blevet nævnt i forbindelse med undersøgelsen. "Der er behov for en mere ligelig fordeling med henblik på at sikre gennemførelsen af EU's politikker i alle regioner inden for EU", understregede en NGO i sit bidrag til undersøgelsen, idet nogle miljøproblemer og spørgsmål vedrørende bæredygtig udvikling (vand, landbrug, jord osv.) er forskellige fra region til region. En lignende bekymring kom frem i et af svarene fra Kommissionens tjenestegrene, hvor man bad om, at

Middelhavsområdet udtrykkeligt nævnes som "støtteberettiget" i denne sammenhæng. Dette ønske blev ligeledes fremhævet i resultaterne af evalueringen af budgetkonto B4-3060 ⁶:

"Selvom det ikke anbefales at indføre kvoter, skal EF respektere NGO-samfundets mangfoldighed og forskellighed. GD ENV bør fortsat sikre balancen mellem geografiske (nord/syd/øst), tematiske (affald, vand osv.), små/store, europæiske/grænseoverskridende, politiske/"praktiske" NGO'er". (side 193)

Det skal i denne sammenhæng bemærkes, at en række europæiske miljø-NGO'er, der i øjeblikket støttes under handlingsprogrammet, har valgt at placere deres hovedkvarterer i Bruxelles for at være tæt på de europæiske institutioner og andre vigtige aktører på miljøområdet. Dette betyder ikke, at de er belgiske organisationer. Alle NGO'er, der udvælges under handlingsprogrammet, har aktiviteter i alle - eller flere af - EU's medlemsstater og ligeledes i nabolandene.

2.1.1.1. Udvidelse af det geografiske dækningsområde

Med henblik på en eventuel fornyelse af programmet er der muligvis behov for at tage det nuværende geografiske dækningsområde op til fornyet overvejelse i lyset af udvidelsesprocessen og forandringerne i Europa som helhed (f.eks. på Balkan).

Resultaterne af undersøgelsen viser klart, at Kommissionen og miljø-NGO'erne i EU generelt er tilhængere af at medtage NGO'er fra ansøgerlandene under handlingsprogrammet - så længe forudsætningen om, at der skal være tale om NGO'er, der er aktive på europæisk og multinationalt plan, opretholdes (dvs. at lokale og nationale NGO'er fortsat ikke er støtteberettigede), og at der kan opnås en forhøjelse af det nuværende budget. Nuværende og tidligere modtagere fra programmet fremfører, at de allerede bærer en tungere økonomisk byrde som følge af et stigende aktivitetsniveau i forbindelse med udvidelsen, og fordi de optager medlemmer fra CØE-landene, som normalt har meget knappe midler.

Rådets afgørelse udelukker i sin nuværende form ikke eksplicit ansøgninger fra NGO'er i ansøgerlandene, men kravet om, at organisationen skal være aktiv (og have medlemsorganisationer) i alle - eller nogle af - EU's medlemsstater og nabolande har betydet, at de fleste har været udelukket i perioden 1998-2000.

Det skal endvidere bemærkes, at konkurrencen mellem EU-baserede multinationale organisationer med mange års erfaring på dette område om de begrænsede midler, der er til rådighed under handlingsprogrammet, allerede er meget hård. Dette gør det endnu vanskeligere for forholdsvis nye organisationer med mindre "knowhow" og mindre omfattende arbejdsprogrammer at få støtte - et forhold, der også blev fremhævet ved den eksterne evaluering af budgetkonto B4-3060 (s. 152):

" valget af større NGO'er, der arbejder på europæisk plan, kan betyde, at der er større afstand mellem NGO'erne og de europæiske borgere eller mellem kontoret i Bruxelles og NGO'er, der deltager i samme netværk på nationalt plan. Der hersker også frygt for, at de nye retningslinjer vil afskrække små (men ikke nødvendigvis inkompetente) organisationer, mens man tilgodeser yderst professionelle og velorganiserede konkurrenter, uanset hvem der har de bedste ideer. Dette er særligt skadeligt for grænseoverskridende projekter, der omfatter et begrænset antal medlemsstater, som har svært ved at skaffe finansiering på lokalt plan."

⁶ Evaluering af budgetkonto B4-3060 "miljøbevidsthed og tilskud", en undersøgelse foretaget for Europa-Kommissionen (GD ENV.3), kontrakt nr. B4-3060/2000/191820/MAR/H5.

2.2. Støtteberettigede aktiviteter

I **artikel 2**, der skal læses sammen med bilaget til Rådets afgørelse (se også 2.6.6 i denne beretning), defineres de aktiviteter, der er støtteberettigede under handlingsprogrammet. Som reaktion på stk. 2 i denne artikel - om finansiel støtte til aktiviteter, som er af betydning for Fællesskabet, og som "bidrager betydeligt til videreudvikling og gennemførelse af Fællesskabets miljøpolitik og -forskrifter" - har den største gruppe af NGO'er (the Green Group of Seven) samlet en "ikke-udtømmende liste" over indsatsområder, hvor de hævder at have udøvet indflydelse (bilag II til denne beretning). Andre af de adspurgte NGO'er har opstillet tilsvarende lister af relevans for deres eget kompetenceområde.

Det er naturligvis vanskeligt at levere beviser på resultater af denne art, idet det ikke altid er let at måle indvirkningen på de politiske processer. Resultaterne af lobbyvirksomhed viser sig måske først efter mange års kamp, og på det tidspunkt kan det være umuligt at identificere, hvilke aktører der havde afgørende indflydelse på hvilke dele af resultatet - og hvilke andre eksterne og/eller synergibetingede omstændigheder, der fik afgørende betydning for det endelige resultat. Hvad angår ansøgninger fra "nytilkomne" under handlingsprogrammet, er det endnu mere vanskeligt, da Kommissionens evalueringsmænd (eksperterne fra GD for Miljøs tekniske kontorer, som evaluerer NGO-ansøgninger inden for deres ekspertiseområde) skal søge at regne ud, hvilke virkninger en "uprøvet" organisations aktiviteter kan have.

Men Kommissionens tjenestegrene, som hyppigt mødes med NGO'er (i komitéer og ekspertgrupper, ved ad hoc-møder og regelmæssige møder samt i internationale fora vedrørende en lang række forskellige spørgsmål) opfatter normalt NGO'ernes bidrag som meget nyttige og betydningsfulde for den politiske beslutningsproces. Den eksterne kontrahent, der udførte evalueringen af budgetkonto B4-3060, var enig i denne konklusion:

"En styrkelse af forholdet mellem Kommissionen og NGO'erne kan hjælpe begge parter til i højere grad at nå deres respektive mål. NGO'er er en vigtig partner i høringsprocessen, og dialogen mellem EF og NGO'erne udgør et vigtigt supplement til den institutionelle proces med udformning af politikker." (*Side 137*)

I et par af besvarelserne på Kommissionens undersøgelse foreslås det, at artikel 2 skal indeholde en mere stringent definition af aktiviteter, der har en sammenhæng med GD for Miljøs eksisterende politikker og prioriteringer. Dette bør ligeledes gælde for "kønspolitisk mainstreaming" og kvinders aktiviteter inden for miljøbeskyttelse, idet den nuværende sammenhæng mellem Fællesskabets miljølovgivning og kvinder er meget ringe. Nogle fremfører endvidere, at Kommissionen bør være i stand til at kræve, at godkendte ansøgere skal *tilføje* aktiviteter i deres arbejdsprogrammer, der er i overensstemmelse med Fællesskabets miljøpolitik og -forskrifter (standardiseringsarbejde er blevet nævnt som eksempel).

2.3. Udvalgelseskriterier

I **artikel 3**, der skal læses i sammenhæng med "informationsmappen", beskrives udvalgelseskriterierne for programmet nærmere. Selvom kriterierne virker forholdsvis tydelige - Kommissionen ønsker at støtte organisationer med et bredt geografisk dækningsområde, en høj multiplikatorvirkning og med solide og økonomisk gennemførlige aktiviteter i overensstemmelse med Fællesskabets miljøpolitikker med henblik på at nå ud til og inddrage så mange europæiske borgere og aktører i miljøet (lokale og regionale myndigheder, erhvervsliv og industri, andre interessegrupper osv.) som muligt - har de ikke altid været lette af anvende i praksis. Hvordan vurderer man en "vedvarende

multiplikatorvirkning på europæisk plan" eller et "bidrag til en multinational strategi" - navnlig for en ansøger, der er ny for Kommissionens evalueringsfolk?

I undersøgelsen bad en af de adspurgte NGO'er Kommissionen forklare, hvad et "forsvarligt costbenefitforhold" betyder i denne sammenhæng, samt hvordan dette forhold måles. Men i virkeligheden findes der ingen faste indikatorer til at måle nogen af ovennævnte kriterier. I samme forbindelse opfordrede en af Kommissionens tjenestegrene til større åbenhed generelt ved udvælgelsesproceduren - og understregede behovet for helt tydeligt at anføre begrundelserne for afslag. Sidstnævnte understregede endvidere, at den nuværende situation, hvor et ret begrænset antal modtagere udvælges til finansiering med ret store beløb (mere eller mindre de samme organisationer hvert år), bør begrundes. I forbindelse med evalueringen af budgetkonto B4-3060 fremsættes et tilsvarende ønske:

"Det centrale spørgsmål er, hvorvidt man gennem udvælgelsen af NGO'er, der modtager aktivitetsfinansiering, kan inddrage den brede offentlighed i udformningen af politikker. Derfor har man talt for, at EF skal tilstræbe en ligevægt mellem NGO'ernes viden om det europæiske system og deres evne til at udtrykke befolkningens ønsker og synspunkter. Dette sidste er særligt relevant, idet man i det sjette miljøhandlingsprogram sandsynligvis vil lægge stor vægt på at inddrage borgerne. Med henblik på at sikre dette kan udvælgelseskriterierne f.eks. tilpasses for at undgå institutionalisering gennem en rotationsordning for de NGO'er, der skal finansieres, og undgå at yde finansiering til den samme NGO i flere på hinanden følgende år. Dette vil give andre organisationer, der måske i højere grad opererer på græsrodsniveau, mulighed for at opbygge deres kapacitet inden for EU's miljøpolitik og udtrykke deres medlemmers synspunkter." (*Side 175*)

Det er klart, at jo flere gange man ansøger under dette instrument, jo større kendskab får man til proceduren og til, hvad der kræves for at få ansøgningen godkendt. Det skal endvidere bemærkes, at mange af de organisationer, der er blevet udvalgt til finansiering flere år i træk, efterhånden har opbygget et forhold til forskellige tjenestegrene inden for Kommissionen (og til andre EU-institutioner).

NGO'er har påpeget, at nogle af de udvælgelseskriterier, som Kommissionen har tilføjet i "informationsmappen", ikke er særligt entydige. En af de adspurgte NGO'er anfører, at "forpligtelsen til at offentliggøre Den Europæiske Unions nuværende miljøpolitik, herunder Fællesskabets politik og handlingsprogram vedrørende miljøet og bæredygtig udvikling, bredest muligt" kan fortolkes som et krav om passiv og ukritisk formidling af EU-information. Den pågældende organisation ønsker en tydeligere henvisning til, at Europas borgere skal bibringes en bedre *forståelse* af Fællesskabets miljølovgivning og -programmer samt tilskyndes til aktivt at kommentere dem.

Det vil fremgå af ovenstående bemærkninger, at de nuværende udvælgelseskriterier er upræcise og bør omdefineres i et nyt program. Det er ligeledes blevet helt klart i perioden 1998-2000, at henvisningen til udvælgelseskriterierne i afslagsskrivelserne til afviste ansøgere hidtil ikke har været en særlig effektiv metode. Mange af de afviste NGO'er har henvendt sig igen og bedt om forklaringer og nærmere oplysninger. Da der ikke findes faste indikatorer til at måle dette, er alle evalueringer i denne forbindelse ret subjektive.

2.4. Aktivitetsfinansiering

I **artikel 4** defineres de særlige aspekter ved handlingsprogrammet - finansiell støtte, der både gives til den udvalgte NGO's aktiviteter og administrationsomkostninger (undertiden betegnet "aktivitetsfinansiering"). Høringen af NGO'erne afslørede ikke noget ønske om at ændre dette

til fordel for en anden finansieringsmodel. De bad i stedet Kommissionen hurtigst muligt gennemgå de bureaukratiske procedurer og stringente kontrolsystemer, der anvendes under denne ordning, og som de finder ude af proportioner i forhold til de beløb, der er tale om. Desuden ønsker de, at programmet gøres foreneligt med projektf finansiering (se 3.1). Kommissionen går på den anden side ind for en model, hvor programmet begrænses til kun at dække modtagernes revisorbekræftede udgifter, idet medtagelsen af projekter/aktiviteter, der omfatter tredjemand, kan få negative konsekvenser for åbenheden og ansvarligheden i forbindelse med rapporteringen.

Det vil næppe være muligt bare "at gøre som man plejer". En foreslået udvidelse af programmet til NGO'er fra ansøgerlandene og NGO'er på Balkan, en forøgelse af budgettet og begrænsede menneskelige ressourcer samt nye foranstaltninger, der er indført i kraft af hvidbogen om en reform af Kommissionen, kræver et program, hvor der tages hensyn til disse aspekter. Der vil også skulle indføres en fast revisionsordning - et forhold, der understreges i resultatet af evalueringen af budgetkonto B4-3060 (side 182-183):

"En gennemgang af revisionsresultater fra samme stikprøve viser klart, at netværksstrukturen for de største NGO'er muligvis kan lette kanaliseringen af midler til andre dele eller niveauer af organisationen. Dette skaber problemer med hensyn til åbenheden og ansvarligheden ved rapporteringen. -...- Ting, der til en vis grad kan undskyldes for mindre NGO'er, der har modtaget støtte en enkelt gang i perioden, og som ikke nødvendigvis er fortrolige med EF-proceduren, kan bestemt ikke undskyldes for store NGO'er, der modtager midler næsten hvert år og kender EU's finansielle bestemmelser. En stringent og åben regnskabsprocedure er så meget desto vigtigere ved store støttebeløb. Med henblik herpå bør EF indføre en bedre garanti i form af regler for bogføringen."

2.5. Sammenhæng og komplementaritet

I **artikel 5** forpligtes Kommissionen til at sikre sammenhæng og komplementaritet mellem handlingsprogrammet og andre EF-programmer og -initiativer.

Som følge af udvælgelsesprocedurens karakter, således som denne beskrives i "informationsmappen", har Kommissionen hovedsagelig fokuseret på sammenhæng og komplementaritet i forhold til det femte miljøhandlingsprogram og dets generelle bestemmelser vedrørende integration af miljøhensyn i alle større indsatsområder samt princippet om "fælles ansvar" (hvilket betyder, at alle aktivitetsområder, der skaber miljøproblemer, skal medvirke til at løse de samme problemer). I 1998-2000 er den finansielle støtte under handlingsprogrammet ("aktivitetsfinansiering") kun blevet givet til NGO'er, hvis aktiviteter opfylder de underliggende principper i det femte miljøhandlingsprogram. Kort fortalt har disse organisationer arbejdet aktivt med de prioriterede områder under det femte miljøhandlingsprogram - fremstillingsindustri, transport, landbrug og turisme - og har aktivt søgt at samarbejde med andre aktører på miljøområdet (lokale og regionale myndigheder, erhvervsliv og industri, den brede offentlighed, andre NGO'er osv.) med henblik på at opnå en bæredygtig udvikling. Men hvad angår "komplementaritet" (i modsætning til "overlapning"), har det været ret vanskeligt at overholde artikel 5. Selvom ansøgningsformularerne til finansiering under handlingsprogrammet indeholder krav om, at ansøgerne skal redegøre for alle øvrige tilskud, som de modtager fra

EU-institutionerne, har programkoordinatoren ingen mulighed for fra centralt hold at fjerne enhver risiko for overlappende finansiering⁷.

Den "selv-pålagte" pligt til ikke at godkende ansøgninger om projektf finansiering fra modtagere af "aktivitetsfinansiering" under handlingsprogrammet (se 3.1) har i det mindste holdt GD for Miljø fra at finansiere overlappende aktiviteter.

2.6. Tidsramme, budget og beregning af tilskud

I **artikel 6** defineres programmets varighed, de tilgængelige budgetmidler, andelen af Kommissionens samlede tilskud samt muligheden for at godkende naturaliebidrag op til 10% af de samlede støtteberettigede udgifter, når miljø-NGO'ers indkomster og udgifter skal vurderes.

Denne artikel har givet anledning til større opmærksomhed og længere besvarelser end nogen anden artikel i Rådets afgørelse, da den - sammen med udvælgelseskriterierne (artikel 1) - udgør selve grundlaget for handlingsprogrammet.

2.6.1. Programmets varighed:

Ud over det overvældende flertal for en fornyelse af programmet, der både kommer til udtryk i NGO'ernes og Kommissionens svar på undersøgelsen, findes der også et stærkt ønske om at forlænge programmets varighed fra 4 år til mindst 5 år. Dette vil sikre, at NGO-aktiviteterne kan videreføres på europæisk plan, idet NGO'erne vil få tilstrækkelig tid til at planlægge deres mellemsigtede og - i en vis udstrækning - langsigtede strategiske prioriteringer. En beslutning om at forlænge programmets løbetid vil ligeledes omfatte hensyntagen til det betydelige arbejde og den tid, der medgår til lovgivningsprocessen, når alle elementer i et nyt program skal på plads.

- Et forslag om et nyt femårigt program for perioden 2002-2006 ville indebære den fordel, at det følger efter det nuværende budget og de omfattende politiske aftaler, der allerede er indgået inden for EU, og vil desuden følge samme tidsrum som de øvrige fonde til førtiltrædelsesperioden.
- Det vil også være tilpasset med [forslaget til det sjette miljøhandlingsprogram]⁸, hvori man fastsætter de politiske rammer for de næste fem til 10 år.

2.6.1.1. Flerårig finansiering

Muligheden for at indføre en flerårig finansieringsordning har været drøftet både inden for og uden for undersøgelsens rammer og har et ret stort antal tilhængere, både blandt NGO'erne og i Kommissionen. Et sådant program vil spare administrativt arbejde og tid for både Kommissionen (og dermed nedbringe de faste udgifter til gennemførelsen af programmet) og NGO'erne samt sikre kontinuiteten. Men ordningen vil også have andre følger. En flerårig ordning vil indebære et variabelt årligt budget, idet Kommissionen ville være nødt til at forpligte det fulde beløb det første år. Kommissionen ville naturligvis udarbejde en 2- eller 3-

⁷ Det drøftes i øjeblikket i Kommissionen at udarbejde en kontrakt database, og en sådan database vil muligvis blive indført under gennemførelsen af et nyt handlingsprogram.

⁸ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om det sjette miljøhandlingsprogram for Det Europæiske Fællesskab "Miljø 2010: Vores fremtid, vores ansvar", KOM (2001) 31.

årig udbetalingsordning kombineret med et forbedret overvågnings/evalueringssystem baseret på statusrapporter. Hvis Kommissionen ikke er tilfreds med statusrapporterne, kan den afbryde kontrakten og frigøre pengene, men bevillingerne vil være tabt.

I lyset af de begrænsede midler, der er til rådighed for det koordinerende GD (GD for Miljø) under budgetkonto B4-3060 (omkring 7 mio. EUR pr. år) til dækning af en lang række forskellige informations- og kommunikationsaktiviteter (dvs. ikke kun finansiering af NGO'er), vil en flerårig NGO-finansieringsordning med f.eks. toårige kontrakter kræve, at næsten hele bevillingen under B4-3060 forpligtes i det første år af gennemførelsen blot for at dække støtten til de største NGO'er.

2.6.2. Tilgængelige budgetmidler

Det er helt tydeligt, at konkurrencen om de begrænsede midler under handlingsprogrammet er blevet skærpet betydeligt i perioden 1998-2000. I 2000 modtog Kommissionen 66 ansøgninger (om et samlet beløb på 8 424 406 EUR) sammenlignet med 1999, hvor man modtog 44 ansøgninger (om i alt 5 375 999 EUR). Dette svarer til en 50% stigning i antallet af sager, og en 56,7% stigning i det ønskede beløb. 18 blev efterfølgende udvalgt til finansiering i 2000 med i alt 2,56 mio. EUR.

Men ud over den øgede konkurrence er kravene til NGO'erne i perioden 1998-2000 også blevet større. De adspurgte NGO'er fremhæver tre centrale områder - som begrundelse for deres ønske om en betydelig forøgelse af budgettet - i deres svar på undersøgelsen:

- **Beslutningsstrukturer i EU.** I Kommissionens meddelelse Strategiske mål 2000-2005 "Udformning af det ny Europa" giver Kommissionen sig selv den opgave at udvikle nye beslutningsstrukturer i EU. Dette betyder kort fortalt, at borgerne skal have mere at skulle have sagt med hensyn til, hvordan Europa skal drives, og at der skal opbygges nye typer af partnerskaber mellem de forskellige beslutningsniveauer i Europa for at få institutionerne til at fungere mere effektivt og åbent. I meddelelsen erkender Kommissionen ligeledes, at "EU-borgere føler kun i ringe grad, at de har andel i de strukturer, der styrer deres liv". NGO'erne fremhæver således, at de spiller en stadig større rolle med at slå bro over denne kløft og med at hjælpe EU-institutionerne til at nå ud til borgerne i Europa - en opgave, der kræver ekstra midler.
- **Udvidelsen af EU.** Alle de europæiske miljønetværk har optaget flere medlemmer, idet NGO'er fra ansøgerlandene er kommet med. Dette har øget behovet for supplerende aktiviteter og koordinering, som - hvad angår udgifterne - sjældent kan opvejes af de nytilkomnes bidrag, da mange af disse stadig har meget få ressourcer.
- **Integrationsprocessen.** Integrationen af miljøbeskyttelse og bæredygtig udvikling i alle EU's indsatsområder er et centralt krav i EF-traktaten (jf. "Cardiff-processen"). Dette betyder kort fortalt, at miljø-NGO'er i dag arbejder med næsten alle aspekter af europæisk politik. Selvom NGO'erne glæder sig over denne udvikling, understreger de, at integrationsaspektet har skabt større krav om, at NGO'erne har en bredere ekspertise, da de nu bliver bedt om bidrag fra alle GD'er - og dette medfører udgifter til yderligere personale og til forberedelse.

Referencebeløbet for det nuværende program er på 10,6 mio. EUR for hele programperioden (1998-2001). I lyset af ovenstående - den øgede konkurrence om midlerne, det øgede arbejdspress på NGO'erne og det faktum, at de første kandidatlande efter planen skal med i EU

som fuldgældende medlemmer mellem 2003 og 2005 - bør man overveje en forøgelse fra det nuværende gennemsnit på 2,65 mio. EUR årligt.

2.6.3. Andelen af det samlede tilskud

Artikel 6 giver mulighed for et samlet tilskud fra Fællesskabet, der - i princippet - ikke må overstige 50% af den godkendte ansøgers budgetterede aktiviteter og administrationsudgifter. Denne artikel har ikke været let at overholde for NGO'erne i perioden 1998-2000 - rent faktisk har mange af dem haft svært ved at finde de krævede 50% "medfinansiering".

I et af Kommissionens bidrag til undersøgelsen understreges det, at udtrykket "i princippet" giver mulighed for en vis fortolkning, og at det bør tydeliggøres, hvornår de 50% kan overskrides. Et eksempel på et tilfælde, hvor man mener, at 50%-grænsen bør hæves, er finansiering af NGO'er, der deltager i europæisk standardiseringsarbejde - da disse grupper vil have svært ved at finde 50% medfinansiering til sådanne aktiviteter.

I besvarelserne på undersøgelsen henviser de største NGO'er (G7) til drøftelserne, der fandt sted, før handlingsprogrammet blev vedtaget, og fremhæver, at Kommissionen og Europa-Parlamentet var enige om et "loft" på 60%, men at Rådet så med enstemmighed besluttede at sænke det til 50%.

Alle NGO'er (også G7) går ind for at forsøge at hæve loftet igen - til 60, 75 eller endda 100%. De organisationer, der går ind for et loft på 100%, understreger, at dette ikke betyder, at Kommissionen skal være forpligtet til at støtte udvalgte NGO'er med 100%, men det vil give Kommissionen "mulighed for og pligt til at se på den faktiske situation, som NGO'erne står overfor, og opnå en bedre forståelse for deres muligheder og problemer." Andre NGO'er anfører, at et "loft" på 60% vil være nok til at give miljøgrupperne større fleksibilitet uden at kompromittere deres integritet.

En fleksibel procentsats op til 100% kunne i teorien have været mulig frem til 13. december 2000⁹. Men en sådan finansieringspolitik vil uden tvivl rejse spørgsmål om integritet og uafhængighed. Kommissionen kan udarbejde en detaljeret beskrivelse af, hvad den søger, og ligeledes være "ejer" af slutresultatet. Spørgsmålet om uafhængighed er ligeledes blevet rejst af den eksterne evalueringsperson for budgetpost B4-3060:

"Levedygtigheden hos de fleste europæiske NGO'er er generelt ringe. De fleste NGO'er, der modtager aktivitetsfinansiering, er utroligt afhængige af EF og modtager kun lidt fra deres medlemmer, som de skal være økonomisk ansvarlige overfor, idet de formodes at repræsentere dem." (*Evaluering af budgetkonto B4-3060, side 106*) - og:

"...kernefinansiering til NGO'er er nødvendig, for at EF kan levere stof til den politiske proces: ekspertise, informationskanal, deltagelse osv. Men NGO'erne må under ingen omstændigheder tage disse tilskud for givet og gå ud fra, at de vil vare evigt. Som hovedregel bør NGO'erne fremover sikre sig større økonomisk uafhængighed og bede om et større bidrag fra medlemmerne af deres netværk." (*Evaluering af budgetkonto B4-3060, side 184*)

Enhver beslutning om et loft for den økonomiske bistand under dette program vil skulle omfatte aspekter som medtagelse eller udeladelse af bidrag i "naturalier", overførsler af

⁹ I henhold til de nye bestemmelser for intern kontrol (aktion 78 i hvidbogen), der blev vedtaget 13. december 2000, skal alle Kommissionens tilskud fremover kombineres med medfinansiering. Finansiering op til 100% er således ikke længere en mulighed.

midler til partnere/underleverandører, samt hvorvidt NGO'er fra ansøgerlandene og Balkan er støtteberettigede eller ej.

2.6.4. Naturaliebidrag

Det frivillige arbejde er kernen i alle NGO-aktiviteter, og de adspurgte NGO'er går således ind for at bevare dette som en af bestemmelserne i et nyt program. I det nuværende handlingsprogram kan der på grundlag af behørig dokumentation tages hensyn til ulønnet arbejde eller naturaliebidrag i et omfang på op til 10% af de samlede støtteberettigede omkostninger ved opgørelse af miljø-NGO'ers indtægter og udgifter (artikel 6, stk. 3, i Rådets afgørelse). Mange af de adspurgte NGO'er vil gerne have denne procentdel sat i vejret, hvis det er muligt.

"Restriktionerne på ulønnet arbejde eller naturaliebidrag er ødelæggende for små, effektive NGO'er, navnlig når de fortolkes, som de gør. Som bemærket i (*spørgsmål 13 i undersøgelsen*) er det meget vanskeligt for organisationer, der arbejder på EU-niveau eller europæisk plan, at skaffe lokale eller nationale midler, og kommercielle sponsorater har nu tendens til at gå til lokale sager. Et af de få områder, hvor det stadig er muligt at skaffe betydelig støtte, er gennem naturaliebidrag, udlån af personale, doneret arbejdstid osv." (*NGO-bidrag til undersøgelsen*)

Men ifølge programkoordinatorens finansielle tjeneste skaber ulønnet arbejde eller naturaliebidrag normalt flere problemer, end de løser, da de er vanskelige at redegøre for, og derfor udgør de ikke et forsvarligt grundlag for støtteberettigede udgifter. De foreslår i stedet en strammere definition af støtteberettigede udgifter og et højere tilladt procentvist tilskud fra EU (se 2.6.3).

2.6.5. Programadministration

Artikel 7 indeholder nærmere oplysninger om tidsplanen for indkaldelsen af forslag (indkaldelsen skal offentliggøres i EF-Tidende hvert år inden den 31. januar) og fristen for Kommissionens beslutning om, hvilke organisationer der vil modtage finansiering (31. maj).

Alle de adspurgte NGO'er erklærer enstemmigt, at det ville være mere fornuftigt, hvis Kommissionen iværksætter indkaldelsen af forslag først på efteråret i året *forud* for støtteåret, således at listen over modtagere kan offentliggøres inden starten på støtteåret. Dette vil betyde, at de årlige arbejdsprogrammer, som NGO'erne fremlægger i deres ansøgninger, rent faktisk ville blive finansieret med et tilskud fra Kommissionen (fordi støtteåret tilpasses kalenderåret). I den nuværende situation træffer Kommissionen først sin beslutning i slutningen af maj måned, hvilket normalt betyder, at pengene ikke ankommer før august eller september i det år, tilskuddet gælder. Dette kan give ret alvorlige likviditetsproblemer for NGO'erne.

En tilpasning til kalenderåret vil også blive hilst velkommen af programkoordinatoren.

I **artikel 8** defineres Kommissionen forpligtelse til at sikre et vellykket udfald af de aktiviteter, NGO'erne gennemfører under programmet. Dette kræver, at der opretholdes et egentligt overvågningssystem, der giver Kommissionen mulighed for at foretage kontroller på stedet, og giver den ret og pligt til at inddrive beløb, der er blevet anvendt ukorrekt. I artiklen defineres ligeledes modtagernes forpligtelse til at bevare bilag for udgifter, der er afholdt i støtteåret, i en periode på fem år efter den sidste udbetaling.

De adspurgte NGO'er anfører, at det nuværende system i for høj grad er fokuseret på revisionsrapporter og inspektioner og i for ringe grad på vurderingen af virkningerne af NGO'ernes aktiviteter. Kontrolsystemet er for stramt og står ikke i forhold til de forholdsvis små beløb, der tildeles NGO'erne. NGO'erne anfører, at det bør overvejes, hvordan man kan mindske den administrative byrde på Kommissionen i forbindelse med forvaltningen af programmet.

I denne sammenhæng skal det bemærkes, at aktion 81 "Styrkelse af GD'ernes kontrolfunktion" (hvidbog om Reform af Kommissionen - Bind II, Handlingsplan) giver anledning til en *forøgelse* af antallet af systematiske ex-post-revisioner snarere end en mindselse

"I hvert GD skal der oprettes en revisionsfunktion, ... Denne funktion skal foretage en uafhængig revision af anvendelsen af generaldirektoratets budget og foretage revision af systemer, programmer og resultater samt efterfølgende kontrol af aktiviteterne i marken. "

Behovet for bedre ex post-evalueringer understreges yderligere gennem resultaterne af gennemgangen af budgetpost B4-3060:

"Imidlertid er *ex post*-evalueringen afaktivitetsfinansiering stadig mangelfuld, da der ikke afsættes tilstrækkeligt personale til den. *Ex post*-evaluering betragtes i øjeblikket ikke som højt prioriteret. Samarbejdet med de tekniske enheder bør være mere systematisk og kan forbedres betydeligt." (Side 131)

Artikel 9 indeholder de foranstaltninger, som Kommissionen kan iværksætte over for en modtager i tilfælde af uregelmæssigheder eller manglende overholdelse af kontraktbestemmelserne. Denne artikel giver også modtageren pligt til at tilbagebetale enhver uretmæssig udbetaling.

Der er ikke konstateret alvorlige uregelmæssigheder i løbet af den undersøgte periode 1998-2000. Men i lyset af ex post-kontrollerne (endelige rapporter og intern revision) er NGO'erne blevet bedt om at tilbagebetale afslørede overskud eller "ikke-støtteberettigede udgifter". Beregningen af støtteberettigede udgifter har undertiden ført til uenighed mellem Kommissionen og NGO'erne - ganske ofte i forbindelse med "naturaliebidrag" (punkt 2.6.4.) – men alle de udsendte indtægtsordrer er blevet betalt til tiden af modtagerne.

NGO'erne har kun i meget ringe grad kommenteret artikel 9. En NGO har bedt Kommissionen overholde bestemmelserne i vademecum for forvaltning af tilskud, i henhold til hvilken modtagerne har ret til at overføre et overskud på maksimalt 5% af de samlede indtægter til det følgende støtteår.

I **artikel 10** defineres Kommissionens pligt til at overvåge alle aktiviteter, der finansieres af Fællesskabet. Med henblik på at overholde denne bestemmelse foretager Kommissionen tilfældige besøg på udvalgte NGO-møder, -workshops, -konferencer og andre aktiviteter i løbet af programperioden for at kontrollere, at de planlagte aktiviteter også gennemføres i praksis. Endvidere skal modtagerne ved kontraktperiodens afslutning fremlægge bevis for alle aktiviteter, der er gennemført i løbet af perioden. Der kan f.eks. være tale om udgaver af tidsskrifter, nyhedsbreve, pressemeddelelser, rapporter, bøger, CD-ROM'er, videokassetter osv.

"Samlet set er resultaterne i den undersøgte stikprøve for aktivitetsfinansiering forholdsvis gode, og aktiviteterne er generelt veldokumenterede. Generelt har modtager-NGO'erne

gennemført de fleste af de planlagte aktiviteter, og de endelige rapporter indeholder en klar specifikation af deres arbejde." (*Evaluerings af budgetkonto B4-3060, side 104*)

Under sit revisionsprogram gennemfører programkoordinatoren ligeledes årlige revisioner af finansierede NGO-programmer, der udvælges tilfældigt på listen over modtagere.

Artikel 10 har ikke givet anledning til særlige problemer hos hverken NGO'erne eller Kommissionen.

I henhold til **artikel 11** er Kommissionen forpligtet til at offentliggøre resultaterne af udvælgelsesproceduren under handlingsprogrammet. Bestemmelserne i denne artikel er blevet overholdt i perioden 1998-2000, og resultaterne er blevet offentliggjort som krævet både i De Europæiske Fællesskabers Tidende og på GD for Miljøs hjemmeside. Hverken Kommissionen eller de adspurgte NGO'er har fremsat bemærkninger til denne artikel i besvarelsene på undersøgelsen. Men en tidligere indkaldelse af forslag og en tidligere beslutning fra Kommissionen om, hvilke organisationer der skal finansieres (som foreslået i undersøgelsen), vil også føre til en tidligere offentliggørelse af listen over modtagere - i bedre overensstemmelse med kalenderåret.

I **artikel 12** defineres Kommissionens forpligtelse til at aflægge rapport til Parlamentet og Rådet om programmets gennemførelse. Hverken Kommissionen eller de adspurgte NGO'er har fremsat bemærkninger til denne artikel i besvarelsene på undersøgelsen.

2.6.6. Bilag - definition af støtteberettigede aktivitetsområder

I forbindelse med **bilaget** viste NGO'ernes besvarelse af undersøgelsen et overvældende ønske om, at dette tages op til fornyet overvejelse - eller endda slettes helt. Denne detaljerede og kvantificerede beskrivelse af støtteberettigede aktiviteter udgør en svær ramme for "aktivitetsprogrammet", idet der er tale om talrige overlapninger. Ved en mundtlig drøftelse den 16. oktober 2000 beskrev NGO'erne deres problemer med at indpasse deres aktiviteter i en bestemt gruppe. De fleste aktiviteter, som NGO'erne gennemfører, dækker alle - eller mange af - de anførte prioritetsområder, og derfor er bilaget ikke nogen hjælp ved udarbejdelsen af arbejdsprogrammet. Det skal understreges, at bilaget har givet programkoordinatoren de samme problemer med at vurdere ansøgningerne under dette program, da det har været næsten umuligt at måle og indplacere de foreslåede aktiviteter under en bestemt rubrik.

I besvarelsene på Kommissionens undersøgelse har man endvidere anmodet om, at "støtteberettigede aktiviteter" skal have en tættere sammenhæng med GD for Miljøs eksisterende politikker og prioriteringer.

3. OVERORDNET GENNEMFØRELSE

Det fremgår klart af undersøgelsens resultater, at kun få af artiklerne i Rådets afgørelse er blevet opfattet som "svære at forstå" eller som for "teoretiske". Når der har været tale om diskussioner mellem Kommissionen og modtagerne, har de drejet sig om programkoordinatorens fortolkning og gennemførelse af artiklerne.

3.1. Manglende mulighed for projektf finansiering

Reglen, som programkoordinatoren indførte, om ikke at godkende ansøgninger om projektf finansiering fra organisationer, der modtager "aktivitetsfinansiering" under handlingsprogrammet, er blevet kritiseret kraftigt af nogle af NGO'erne.

Programkoordinatoren indførte princippet om "en NGO, et budget" i 1998 for at sikre den økonomiske styring af programmet, skabe større åbenhed og overholde de budgetmæssige rammer. Kommissionens erfaringer i årene forud for indførelsen af dette princip (da "aktivitetsfinansiering" og "projektfinansiering" stadig blev anset for forenelige) førte til beslutningen om at opfordre de europæiske miljø-NGO'er til at medtage *alle* deres aktiviteter på et budget en gang om året, hvilket så udelukkede dem fra at ansøge om projektfinansiering og "ad hoc"-finansiering. Forud for indførelsen af dette "udelukkelsesprincip" var midlerne til forskellige NGO-projekter blevet tildelt decentralt, hvilket førte til en situation, hvor den forsvarlige økonomiske forvaltning af midler ikke længere var sikret. Kommissionen risikerede at finansiere overlappende aktiviteter, og denne frygt viste sig senere velbegrundet. NGO'erne anfører på den anden side, at deres regnskabssystemer er blevet bedre, og at der ikke er nogen grund til at tro, at organisationer, der både modtager "aktivitetsfinansiering" og "projektfinansiering", ikke kan stå til regnskab for de to kilder hver for sig på en hensigtsmæssig og gennemsigtig måde. Dette sker allerede, siger de, idet mange modtagere under handlingsprogrammet også finansieres fra andre GD'er og alligevel formår at holde de forskellige regnskaber adskilt.

De anfører endvidere, at "udelukkelsesprincippet" strider imod vademecum for tilskudsforvaltning, idet det her ikke udelukkes, at modtagere af "kernefinansiering" også kan ansøge om projektstøtte, hvilket er korrekt.

Det skal imidlertid bemærkes, at handlingsprogrammet ikke er et "kernefinansierings"-instrument i snæver forstand, idet det både dækker driftsudgifter og aktiviteter for de udvalgte NGO'er. Derfor omtales det som "aktivitetsfinansiering" (se 2.4).

Og da vademecum indeholder Kommissionens minimumsstandards for forvaltning af tilskud - og dermed giver de enkelte GD'er mulighed for at indføre strengere regler - har programkoordinatoren indtaget denne holdning under henvisning til ovenstående.

Nogle få af Kommissionens bidrag til undersøgelsen har vist, at man herfra går ind for at afskaffe "uforenelighedsreglen", idet man anfører, at den skaber "forvaltningsmæssige problemer". Det, der sker, er, at nationale medlemmer af finansierede europæiske NGO'er indsender projektansøgninger for at omgå denne regel - selvom projekterne måske hænger tættere sammen med paraplyorganisationens end de nationale medlemmers aktiviteter og mere hensigtsmæssigt kunne gennemføres på europæisk plan.

3.2. Forsinkede udbetalinger

En hyppig klage fra modtagerne under handlingsprogrammet drejer sig om forsinkede udbetalinger (ikke kun på grund af tidspunktet for indkaldelsen af forslag, som omtales i 2.6.5).

Efter kontraktens udløb skal NGO'erne indsende en endelig rapport (med en beskrivelse af de gennemførte aktiviteter, de afholdte udgifter og modtagne indtægter gennem støtteperioden). Denne rapport skal normalt afleveres i slutningen af marts måned. En af grundene til, at de endelige udbetalinger undertiden forsinkes, er, at Kommissionen modtager de endelige rapporter for det forgangne år, samtidig med at den evaluerer støtteansøgningerne for indeværende år. Alle de endelige rapporter gennemgås med henblik på at finde frem til afvigelser fra den indgåede kontrakt, og den endelige udbetaling afhænger af resultatet af denne gennemgang.

Denne evalueringsproces - der både omfatter aktiviteterne og den økonomiske side af alle afsluttede NGO-programmer - er forholdsvis tidskrævende og fordrer deltagelse af en række tjenestemænd. Det er korrekt, at Kommissionen i perioden 1998-2000 ikke altid var i stand til at overholde fristen på 60 dage i henhold til kontrakten.

I denne forbindelse skal det bemærkes, at NGO'erne ikke altid har overholdt fristen for de endelige rapporter.

3.3. Overførsel af midler

En anden bekymring hos NGO'erne er de stramme regler for, hvad der i praksis anses for "medfinansiering". Modtagerne under handlingsprogrammet er paraplyorganisationer eller europæiske koordineringskontorer for en række nationale, regionale og lokale medlemsorganisationer. Disse medlemmer gennemfører aktiviteter inden for rammerne af den europæiske organisations (medfinansierede) arbejdsprogram. De skaffer så medfinansiering til det tilskud, der kommer fra Kommissionen. Men hvis medfinansieringen ikke overføres til en bankkonto, der er registreret til modtageren under handlingsprogrammet (det vil sige den europæiske organisation), regnes den ikke med.

Dette omhandles imidlertid af vademecum om forvaltning af tilskud under 1.2 Generelle bestemmelser for Det Europæiske Fællesskabs aftaler om driftstilskud (del B om finansielle bestemmelser, artikel 7 - Støtteberettigede udgifter): "Udgifter skal for at være støtteberettigede - ... - have været afholdt, være opført i **modtagerens** regnskaber og skattebilag samt kunne identificeres og kontrolleres."

4. KONKLUSIONER

Den kollektive erfaring, som såvel Kommissionen som de adspurgte NGO'er (herunder alle nuværende og tidligere modtagere) har indhøstet, og som beskrives i svarene på undersøgelsen, viser, at programmet bør videreføres, helst i en femårig periode - men med visse ændringer såsom en udvidelse af det geografiske dækningsområde med NGO'er fra ansøgerlandene og Balkan. Der er blevet taget hensyn til evalueringen af budgetkonto B4-3060 (under SEM 2000-initiativet), der omfatter en grundig analyse af dette finansielle instruments effektivitet og hjemmel, og resultaterne af denne undersøgelse underbygger denne rapports konklusioner med hensyn til en videreførelse:

"På trods af nogle uundgåelige fejl er gennemførelsesprocenten for de forventede aktiviteter generelt set udmærket. Nyttens af aktivitetsfinansiering er tydelig, idet de europæiske NGO'er får bedre mulighed for at deltage i og bidrage til beslutningsprocessen." (*Evaluering af budgetkonto B4-3060, side 10*)

Videreførelsen af handlingsprogrammet får også støtte gennem [forslaget til sjette miljøhandlingsprogram], der giver mulighed for fortsat finansiering af miljø-NGO'er for at lette deres deltagelse i dialogprocesserne.

I den strategiske fremgangsmåde bag forslaget til sjette miljøhandlingsprogram erkendes behovet for at udstyre borgerne med beføjelser, og blandt de foreslåede foranstaltninger er en omfattende og vidtgående dialog med deltagerne i den miljøpolitiske beslutningstagning.

I programmet tales der ligeledes om samarbejde med miljø-NGO'er i ansøgerlandene med henblik på at øge bevidstheden.

BILAG I

EF-handlingsprogram til fremme af ikke-statslige organisationer, som først og fremmest er aktive inden for miljøbeskyttelse

Anbefalinger vedrørende fremsættelse af forslag

Europa-Kommissionen offentliggjorde en indkaldelse af forslag under ovennævnte program i EF-Tidende nr. **C 319 af 6.11.99**. Følgende anbefalinger skal hjælpe mulige ansøgere med at afgøre, hvorvidt de skal søge, og med at udforme ansøgningerne.

1. Baggrund og målsætninger

I henhold til Rådets afgørelse nr. 97/872/EF af 16.12.97 (se bilag D) opfordrer Kommissionen europæiske ikke-statslige organisationer, hvis aktiviteter dækker alle eller nogle af medlemsstaterne og Den Europæiske Unions nabolande, til at indsende ansøgninger med henblik på at opnå økonomisk støtte. Dette bidrag skal dække udgifterne ved gennemførelsen af aktiviteterne i deres årlige arbejdsprogram (maksimalt 12 måneder). De ansøgende organisationer skal være aktive på europæisk plan. Dette betyder, at deres struktur og aktiviteter i princippet skal omfatte flere europæiske lande.

Ansøgning om finansiering under denne indkaldelse af forslag udelukker enhver anden ansøgning om finansiering fra GD for Miljø.

Økonomisk bistand under denne indkaldelse af forslag (under den forudsætning, at der er midler til rådighed) kan gives til aktiviteter, der er i Fællesskabets interesse, som bidrager til at udvikle og gennemføre Fællesskabets miljøpolitik og -forskrifter, og som opfylder principperne for femte miljøhandlingsprogram.

De aktivitetsområder, der er berettiget til økonomisk støtte fra Fællesskabet, defineres i bilaget til Rådets afgørelse, hvor det også angives, hvor stor en del af finansieringen der vil blive tildelt de enkelte aktivitetsområder.

Modtagerne vil blive udvalgt på grundlag af kriterier, der opstilles i denne indkaldelse af forslag, og i forhold til de tilgængelige midler. Desuden vil afgørelserne vedrøre 2001 og på ingen måde udgøre en forpligtelse med hensyn til de efterfølgende år.

2. Kriterier for støtteberettigelse

Forslag vil kun komme i betragtning, hvis de kommer fra organisationer, der opfylder nedenstående betingelser:

uafhængige nonprofitorganisationer, som først og fremmest er aktive inden for miljøbeskyttelse med en miljømålsætning, der gavner almenvellet;

som er aktive på europæisk plan, (dvs. ikke kun på nationalt plan)

som har en administrativ og økonomisk forvaltningsstruktur,

hvis økonomiske ressourcer ikke udelukkende består af tilskud fra Den Europæiske Unions institutioner.

3. Udvalgelseskriterier

Ved gennemgangen af forslagene vil modtagerne blive udvalgt på grundlag af følgende kriterier:

et forsvarligt costbenefitforhold

en vedvarende multiplikatorvirkning på europæisk plan,

et effektivt og velafbalanceret samarbejde mellem de forskellige partnere med hensyn til: planlægning og gennemførelse af aktiviteterne samt finansiell deltagelse,

bidrag til en multinational strategi og især til grænseoverskridende samarbejde inden for Fællesskabet, og, hvis det er relevant, over grænserne med nabolande,

evnen til at fremme dialog og samarbejde mellem partnere, der identificeres i femte handlingsprogram såsom NGO'er, små og mellemstore virksomheder, lokale og regionale myndigheder osv. med henblik på at tilskynde til varige ændringer af de involverede parter adfærd,

graden af repræsentativitet inden for den pågældende bevægelse,

evnen til at fremme en tværsektoral indfaldsvinkel til miljøet,

kvaliteten af samarbejdet og dialogen mellem foreningen og dens medlemmer gennem regelmæssig informationsudveksling,

evnen til at påvise den økonomiske gennemførlighed af det årlige aktivitetsprogram gennem et realistisk, fornuftigt og afbalanceret budget,

en forpligtelse til at offentliggøre Den Europæiske Unions nuværende miljøpolitik så bredt som muligt, herunder Fællesskabets program for politik og foranstaltninger med hensyn til miljø og bæredygtig udvikling.

4. Finansielle bestemmelser

Bilag B indeholder de finansielle bestemmelser, der er gældende for alle typer af økonomisk bistand fra Kommissionens GD for Miljø. De skal læses i sammenhæng med bestemmelserne i Rådets afgørelse om et handlingsprogram til fremme af miljø-NGO'er, hvor det hedder, at Kommissionen i princippet kan finansiere op til 50% af de budgetterede aktiviteter og administrationsudgifter. Hvis ansøgningen godkendes, vil Kommissionen finansiere en procentdel af de samlede støtteberettigede udgifter i overensstemmelse med vedlagte finansielle bestemmelser (bilag B).

Disse bestemmelser er en integrerende del af aftalen med de enkelte modtagere.

Ansøgernes opmærksomhed henledes navnlig på følgende bestemmelse i Rådets afgørelse:

For at modtage tilskud på over 150 000 ECU, skal den ikke-statslige organisations regnskaber for de foregående to år samt den periode, hvori tilskuddet anvendes, være attesteret af en autoriseret revisor. For at modtage tilskud på under 150 000 ECU, skal den ikke-statslige organisations regnskaber foreligge i en form, der anerkendes af Kommissionen, for de foregående to år og videreføres i denne form i den periode, hvori tilskuddet anvendes."

Dette betyder i praksis, at de enkelte ansøgere skal være parat til at stille deres regnskaber til rådighed for Kommissionen i den krævede form med meget kort varsel, når deres ansøgning er blevet udvalgt med henblik på finansiering.

5. Indgivelse af en ansøgning

Ansøgningen skal være udformet på et af Den Europæiske Unions officielle sprog, helst engelsk eller fransk, for at lette behandlingen af de mange ansøgninger, der modtages, og ledsages af en officiel skrivelse, hvor man udtrykkeligt ansøger om tilskud. Den skal omfatte bilag A til dette dokument, korrekt udfyldt på maskine (ikke håndskrevet) samt fuldstændige oplysninger om ansøgerens bankkonto.

Ansøgningerne skal indeholde en beskrivelse af organisationens aktiviteter under punkt 2 i bilag A. Vedlæg et detaljeret og nøjagtigt program over forventede aktiviteter for organisationens regnskabsår 2000. Det skal omfatte alle aktiviteter såsom: deltagelse i koordineringsforanstaltninger mellem medlemsorganisationer, årlige møder, informationsforanstaltninger for medlemmer (nyhedsbreve), udarbejdelse af rapporter, publikationer osv.

De enkelte aktiviteter skal beskrives på et separat ark med en beskrivelse af den pågældende aktivitet, dens formål og målgruppe, vejledende tidsplan og de forventede resultater. Ved udarbejdelsen af ansøgningerne skal ansøgerne tage hensyn til det skema, der findes i bilaget til Rådets afgørelse, hvor man definerer de aktivitetsområder, der er berettiget til økonomisk støtte fra Fællesskabet, og hvor det ligeledes angives, hvor stor en del af finansieringen der vil blive tildelt de enkelte aktivitetsområder.

Selvom den finansielle bistand kun vil blive givet på grundlag af det planlagte program for 2000, bedes De også vedlægge en vejledende oversigt over aktiviteter, der er gennemført i løbet af det foregående år.

6. Procedure for indsendelse og vurdering af ansøgninger

Forslagene skal indsendes (poststemples) senest den 17. januar 2000 til følgende adresse:

European Commission
Environment Directorate-General
Saturnino Munoz Gómez
Head of Unit ENV.5
TRMF 00/74
Rue de la Loi 200
B-1049 Brussels.
Tlf. (0032) 2/2999332

Alle dokumenter, der er nødvendige for et forslag, skal indsendes i tre eksemplarer til ovenstående adresse. De skal foreligge i A4-format.

Det fuldstændige forslag skal indsendes pr. anbefalet brev i den form, der angives i punkt 5. Telefaxer, personlig aflevering, ufuldstændige eller utilstrækkelige ansøgninger eller ansøgninger, der indsendes i flere dele, vil ikke blive godkendt.

Proceduren for godkendelse af ansøgninger er som følger:

- modtagelse, registrering og anerkendelse af modtagelsen hos Kommissionen,
- gennemgang ved Kommissionens tjenestegrene,
- udarbejdelse af den endelige afgørelse og meddelelse af resultatet til ansøgeren.

Kommissionens beslutning er endelig.

Hele proceduren er strengt fortrolig. Hvis Kommissionen godkender ansøgningen, indgås der en enkelt kontrakt, der dækker alle de aktiviteter, der skal finansieres (angivet i euro), mellem Kommissionen og den ansøgende part.

Ansøgerne bedes bemærke, at på grund af det forventede antal ansøgninger ventes evalueringsprocessen at vare flere måneder. Proceduren skal imidlertid være afsluttet inden den 31. maj 2000. Det forventede antal ansøgninger betyder ligeledes, at Kommissionen skal anvende udvælgelseskriterierne meget stringent og afvise ansøgninger, der ikke opfylder ovenstående specifikationer. Læs alle oplysningerne grundigt igennem og kontrollér, at alle krav er opfyldt. Udeladelser eller fejl kan betyde, at Deres ansøgning afvises.

- BILAG:
- A. Administrative oplysninger
- B. Juridiske og finansielle bestemmelser
- C. Kontrakteksempel
- D. Teksten til Rådets afgørelse 97/872 AF 16. DECEMBER 1997. De Europæiske Fællesskabers Tidende L354 af 30.12.97

Dokumentation, der skal vedlægges ansøgningen om støtte
<i>Dokumentation, der systematisk skal vedlægges ansøgningen om støtte</i>
1. Korrekt udfyldt bilag A (felterne med fede typer er obligatoriske, alle ufuldstændige ansøgninger vil systematisk blive forkastet) 2. Ansøgerens årsregnskaber for det foregående regnskabsår 3. Officielle vedtægter og bevis for registrering hos myndighederne 4. Curriculum vitae for de personer, der skal udføre opgaverne vedrørende de aktiviteter, hvortil der søges tilskud. 5. Årlig aktivitetsrapport for organisationen for det foregående år 6. Officiel skrivelse med ansøgning om tilskud
<i>Dokumenter, der skal vedlægges, hvis de findes</i>
1. Liste over medlemmer af administration eller bestyrelse (navn, titel eller funktion i ansøgerorganisationen) 2. En højst to år gammel revisionserklæring fra en registreret revisor 3. Økonomisk garanti 4. Referencer (ud over referencerne, der kræves i punkt 1.5) vedrørende projekter, der modtager (eller har modtaget) tilskud fra andre internationale organisationer eller Den Europæiske Unions medlemsstater.

BILAG A AKTIVITETSFINANSIERING

Standardformular til ansøgning om tilskud (*skal helst udfyldes på engelsk eller fransk*)

1. Administrative oplysninger om ansøgeren

1.1 Ansøgerens identitet

Organisationens navn (fulde navn som opgivet over for myndighederne):

Kortform af navnet (hvis dette findes):

Akronym (hvis dette findes):

Registreringsnummer over for myndighederne (hvis dette findes):¹⁰

Ansøgerens juridisk status:

Navn og titel (funktion) for den person, der er bemyndiget til at indgå juridisk bindende aftaler på organisationens vegne:

Navn og titel (funktion) for den ansvarlige for de tekniske aspekter:

Ansøgerens adresse

Vej/gade:

Nr.:

Postnr.:

By:

Land:

Tlf.:

Fax:

e-mail:

Bemærk: Alle felter, der er anført med fed skrift, skal udfyldes, ufuldstændige ansøgninger vil systematisk blive afvist.

¹⁰ Medlemsstaternes senere godkendelse af ansøgerne kan udgøre et alternativ til anmodningen om disse oplysninger. p/ghu/docs/kitzmanen.doc (rev. 3 af 10 nov. 1998 kl. 12.00)

1.2 Bankoplysninger for ansøgeren (vedlæg dokumentation fra ansøgerens revisor eller bank underskrevet af den person, der bemyndiget til at forpligte den ansøgende organisation juridisk)

Bemærk: Bankkontoen skal være oprettet i det land, hvor ansøgerens hovedkontor er hjemmehørende:

Bankens navn:

Vej/gade:

Nr.:

Postnr.:

By:

Land:

Bankkoder, sorteringskode osv.

Kontonr.:

Kontohaver:

1.3 Resumé af ansøgerens generelle aktiviteter og formål

1.4 Grupper/selskaber, der er interessenter i ansøgerorganisationen (hvor dette er relevant):

angiv navnet (dvs. fulde navn som opgivet over for myndighederne) for hver enkelt organisation:

1.5 Direkte eller indirekte tilskud, kontrakter eller fællesskabslån fra en af Fællesskabets institutioner i løbet af de tre foregående år.

For hvert tilskud, kontrakt eller lån angives:

- det relevante fællesskabsprogram:
- projektets titel og kontraktens referencenr.:
- året for Kommissionen tildeling af støtte:
- størrelsen af tilskuddet, kontrakten eller lånet:

1.6 Ansøgninger om støtte, som er indgivet (eller vil blive indgivet) til fællesskabsinstitutionerne i indeværende år.

For hvert enkelt tilskud/kontrakt angives:

- det relevante fællesskabsprogram:**
- projektets titel:**
- størrelsen af tilskuddet eller kontrakten:**

2. Detaljeret beskrivelse af aktiviteterne i den organisation, der skal modtage støtte (disse oplysninger vil indgå i det tekniske bilag til kontrakten, hvis forslaget godkendes, og alle oplysninger af relevans for gennemførelsen af organisationens aktiviteter skal medtages). *Skal helst udarbejdes på engelsk eller fransk.*

2.1 Sammenfattende beskrivelse af aktiviteterne i den organisation, hvortil der ansøges om støtte.

Vedlæg et detaljeret og nøjagtigt program over organisationens forventede aktiviteter i finansåret 2000. Det skal omfatte alle aktiviteter såsom: deltagelse i koordineringsforanstaltninger mellem medlemsorganisationer, årlige møder, informationsforanstaltninger for medlemmer (nyhedsbreve), udarbejdelse af rapporter, publikationer osv.

De enkelte aktiviteter skal beskrives på et separat ark med en beskrivelse af den pågældende aktivitet, dens formål og målgruppe, vejledende tidsplan og de forventede resultater. Ved udarbejdelsen af ansøgningerne skal ansøgerne tage hensyn til det skema, der findes i bilaget til Rådets afgørelse, hvor man definerer de aktivitetsområder, der er berettiget til økonomisk støtte fra Fællesskabet, og hvor det også angives, hvor stor en del af finansieringen der vil blive tildelt de enkelte aktivitetsområder. De bedes også angive opgaver, der hænger sammen med de af organisationens aktiviteter, som ansøgeren har til hensigt at udlicitere til en anden organisation/virksomhed/sammenslutning (tredjemand):

2.2 Forventede resultater af aktiviteterne i den organisation, til hvilken der ansøges om støtte (De bedes angive målelige elementer, som kan anvendes til at evaluere virkningen af tilskuddet i forhold til de definerede overordnede målsætninger. Angiv ligeledes målgruppe og metodik sammen med det slutprodukt, som ansøgeren regner med at levere til Kommissionen ved afslutningen af organisationens aktiviteter).

2.3 Sammenfattende tidsplan for aktiviteterne i den organisation, hvortil der søges om støtte.

Startdato for arbejdet¹¹

Slutdato for arbejdet¹²

Antal måneder, som organisationen skal bruge til at gennemføre aktiviteterne (højst 12 måneder).

Øvrige oplysninger af relevans for organisationens aktivitetsplan.

Ønsker De at modtage en eventuel finansieringsaftale på:

engelsk ☐ fransk ☐

¹¹ Arbejdets start- og slutdato er bestemmende for den støtteberettigede periode for alle udgifter.

¹² Alle udgifter, der afholdes efter denne dato, vil ikke være støtteberettigede uden udtrykkelig tilladelse fra de kompetente tjenstegrene.

3. Foreløbigt budget for aktiviteterne i den organisation, hvortil der ansøges om støtte (disse oplysninger vil indgå i det økonomiske bilag til kontrakten, hvis ansøgningen godkendes). *Skal helst udarbejdes på engelsk eller fransk*

3.1 Resumé af det foreløbige budget, hvortil der søges om støtte, en nøjagtig opdeling af udgifter samt den beregningsmetode, der er udarbejdet ved hjælp af følgende tabeller, skal vedlægges denne oversigt. Indtægter og udgifter på det foreløbige budget skal være i balance;

Ansøgeren erklærer, at de udgifter, der nævnes her, er nødvendige for at gennemføre aktiviteterne i den organisation, der ansøger om støtte, og at disse vil blive afholdt og bogført i organisationens officielle regnskaber (artikel 10, stk.1, pkt. 5, i de generelle bestemmelser)

Del A støtteberettigede udgifter/omkostninger a) Udgifter til personale, der er afsat til organisationens aktiviteter a) Rejse- og opholdsudgifter for personale, der deltager i organisationens aktiviteter c) Udgifter til udstyr (kun afskrivninger) d) Udgifter til varige goder og papir e) Udgifter til trykning, publikation, oversættelse og tolkning (herunder abonnementer, CD-ROM, distribution mv.) f) Udlicitering og/eller overførsel af midler til partnere g) Eventuelle øvrige direkte omkostninger (varme, lys, husleje osv. - bedes udspecificeret):		Del B - Finansieringsplan a) direkte indtægter fra organisationens aktiviteter (b) ansøgerens bidrag c) bidrag fra andre organisationer (angiv hvilke) d) bidrag fra Kommissionen i henhold til nærværende ansøgning e) skønsmæssige bankrenter på det ønskede tilskud under gennemførelsen af organisationens aktiviteter f) eventuelle andre bidrag fra Kommissionen til de samme aktiviteter inden for organisationen (angiv hvilke)	in euro
STØTTEBERETTIGEDE UDGIFTER I ALT		I ALT	
Skøn over eventuelle "naturaliebidrag" (1)		Skøn over eventuelle "naturaliebidrag" ¹³	
I ALT		I ALT	

¹³ Vedrører bidrag, der ikke faktureres, f.eks. frivilligt arbejde eller gratis benyttelse af materialer eller lokaler.

3.2 Opdeling af støtteberettigede udgifter efter kategori

A. Personaleudgifter (ref: vedlagte finansielle bestemmelser, art. 10, stk. 2)

Navn	Stilling	Status ¹⁴	Månedlige lønudgifter ¹⁵	Varighed (i måneder)	I ALT
I ALT I.1					

B. REJSE- OG OPHOLDSUDGIFTER

Tjenesterejsens bestemmelses-sted	Rejseudgifter	Hotel-udgifter	Øvrige	Antal dage	I ALT
I alt					

C. Udgifter til anskaffelse varige goder (afskrivning) ¹⁶ (ref. artikel 10, stk. 2, i de finansielle bestemmelser)

Type af udstyr	Enhedsomkostning	Mængde	Støtteberettiget udgift(afskrivning)	I ALT
I alt				

D. Udgifter til anskaffelse af kontorudstyr og -materialer (hvis dette ikke er omfattet af de indirekte udgifter)

<i>Udgifternes art</i>	<i>Mængde</i>	<i>Enhedsomkostning</i>	<i>Samlet omk.</i>
<i>I alt</i>			

¹⁴ Fastansat personale eller personale, der ansættes i projektets løbetid.

¹⁵ Månedlig bruttoløn inklusive socialsikringsbidrag og eksklusive alle andre udgifter.

¹⁶ Ansøgningen bedes vedlagt beskrivelse af beregningsmetode

E. Udgifter til trykning, publikation, oversættelse og tolkning (herunder abonnementer, CD-ROM, distribution mv.)

<i>Udgifternes art</i>	<i>Mængde</i>	<i>Enhedsomkostning</i>	<i>Samlet omk.</i>
<i>I alt</i>			

F. Udlicitering og/eller overførsel af midler til partnere (artikel 10, stk. 2, i de finansielle bestemmelser).

De bedes angive følgende:

- Fulde navn og adresse på en eventuel underleverandør/partner¹⁷
- En nøjagtig beskrivelse af de opgaver, der vil blive overdraget til den pågældende person/organisation
- Beløb og beregningsmetode (med detaljeret specifikation).

I ALT

G. Øvrige direkte omkostninger, som ikke er medtaget i ovenstående kategorier (varme, lys, husleje osv. - bedes udspecificeret)

<i>Udgifternes art</i>	<i>Mængde</i>	<i>Enhedsomkostning</i>	<i>Samlet omk.</i>
<i>I alt</i>			

I ALT

¹⁷ Disse dokumenter skal give de relevante tjenestegrene mulighed for at vurdere, om udgiften er støtteberettiget.

3.3 Oplysninger om eventuelle andre finansieringskilder (ud over tilskud fra Fællesskabet),

(Nedenstående udfyldes for de enkelte virksomheder/sammenslutninger/organisationer, der deltager i finansieringen)

Virksomhedens eller organisationens navn (fulde navn som opgivet over for myndighederne):

Adresse:

Den ansvarlige i den medfinansierende organisation (navn, titel eller position, tlf., fax, e-mail):

Beløbet, som den medfinansierende organisation accepterer at afsætte til den pågældende organisations aktiviteter:

Bemærkninger, hvis beslutningen om medfinansiering endnu ikke er endelig:

Erklæring afgivet af ansøgeren:

Undertegnede bekræfter, at oplysningerne i nærværende ansøgning er korrekte

Navn:

Titel eller funktion, som repræsentant for:

tlf.:

fax:

e-mail:

underskrift:

dato:

BILAG B

Almindelige bestemmelser og betingelser for De Europæiske Fællesskabers aftaler om tilskud

DEL A - RETLIGE OG ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

Artikel 1 - Resultater

1.1 Med forbehold af *force majeure* gør modtageren alt for at sikre, at projektet gennemføres i overensstemmelse med de betingelser og aftaler, der fastsættes i bilag I til aftalen.

1.2 Enhver eventualitet, der ikke kan forudses og overvindes, betragtes som *force majeure*.

Artikel 2 - Erstatningsansvar

2.1 De Europæiske Fællesskaber kan under ingen omstændigheder gøres ansvarlige i tilfælde af klager som følge af kontrakten, der skyldes materiel eller korporlig skade på modtagerens personale eller ejendom under gennemførelsen af projektet. Derfor vil De Europæiske Fællesskaber ikke acceptere krav om erstatning eller tilbagebetaling i medfør af en sådan klage.

2.2 Undtagen i tilfælde af *force majeure* vil modtageren skulle yde godtgørelse til De Europæiske Fællesskaber som følge af skader, der skyldes projektet, eller ukorrekt gennemførelse af projektet.

2.3 Modtageren bærer eneansvaret over for tredjemand, herunder også for skader forvoldt på denne i forbindelse med projektet.

Artikel 3 - Aftalens ophør

3.1 Modtageren kan til enhver tid opsigse aftalen gennem en skriftlig opsigelse med to måneders varsel uden at kunne afkræves erstatning. I så tilfælde har modtageren kun ret til at få udbetalt tilskuddet for den gennemførte del af projektet.

3.2 Kommissionen kan afslutte aftalen, hvis modtageren uden gyldig økonomisk eller teknisk grund undlader at opfylde en af betingelserne under aftalen, og fortsat underlader at opfylde disse efter fremsendelse af anbefalet skrivelse med anmodning om at opfylde de pågældende betingelser. I så tilfælde dækker Kommissionen kun de omkostninger, som modtageren har afholdt på opsigelsestidspunktet, og ingen udgifter vedrørende allerede indgåede kontrakter, som skal gennemføres efter opsigelsesdatoen.

3.3 Kommissionen kan opsigse aftalen uden varsel og uden at skulle betale nogen form for erstatning, hvis modtageren:

erklæres konkurs, er under juridisk afvikling eller er omfattet af en tilsvarende procedure;

afgiver falske eller ufuldstændige erklæringer for at opnå det tilskud, der er omfattet af nærværende aftale.

I så tilfælde kan Kommissionen kræve fuld eller delvis tilbagebetaling af beløb, der allerede er udbetalt i henhold til aftalen.

3.4 Opsigelsen af aftalen på grund af økonomiske uregelmæssigheder udelukker ikke anvendelse af andre administrative foranstaltninger eller sanktioner, der kan gennemføres i henhold til Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december

1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser.

Artikel 4 - Fortrolighed

Kommissionen og modtageren forpligter sig til at behandle alle dokumenter, oplysninger og andre materialer, som overdrages til dem i fortrolighed, fortroligt, hvis offentliggørelsen kan skade den anden part.

Artikel 5 - Offentlighed

5.1 Medmindre Kommissionen anmoder om noget andet, skal det af alle modtagerens meddelelser eller offentliggørelser, herunder ved konferencer eller seminarer, fremgå, at projektet har modtaget støtte fra De Europæiske Fællesskaber.

På alle meddelelser eller offentliggørelser fra modtageren, uanset form eller medium, herunder også internet, skal det fremgå, at de repræsenterer forfatterens synspunkter, og at Kommissionen ikke er ansvarlig for anvendelsen af de oplysninger, der er indeholdt i den pågældende meddelelse eller offentliggørelse.

5.2 Kommissionen har tilladelse til at offentliggøre følgende oplysninger i en hvilken som helst form og på et hvilket som helst medium, herunder også internet:

- modtagerens navn, undtagen hvis dette kan true modtagerens sikkerhed,
- formålet med tilskuddet,
- det bevilgede beløb og andelen af de samlede projektudgifter, der dækkes af tilskuddet,
- projektets geografiske placering,

- hvorvidt projektet har været offentliggjort tidligere.

Artikel 6 - Ejendomsret til/udnyttelse af resultater

6.1 Medmindre andet angives i aftalen eller dennes bilag, tilfalder ejendomsretten, adkomsten samt industrielle og intellektuelle ejendomsrettigheder til resultaterne af projektet samt rapporter og andre dokumenter i forbindelse med projektet modtageren.

6.2 Uanset bestemmelserne i stk. 1 giver modtageren Kommissionen ret til frit og efter eget skøn at anvende resultaterne af projektet under hensyntagen til eventuelle fortrolighedsaftaler mellem parterne samt allerede gældende industrielle og intellektuelle ejendomsrettigheder.

Artikel 7 - Evaluering af projektet

Når Kommissionen foretager en midtvejsevaluering eller en *ex post* evaluering, forpligter modtageren sig til at stille alle dokumenter og oplysninger, der kan være nyttige i forbindelse med evalueringen, til rådighed for Kommissionen eller dennes befuldmægtigede.

Artikel 8 - Ændring af aftalen

8.1 Enhver ændring af aftalen, herunder også af bilagene, skal ske i form af en skriftlig aftale, der indgås på samme måde som den oprindelig aftale. Eventuelle mundtlige aftaler om disse spørgsmål er ikke bindende for parterne.

8.2 Når ændringen ikke påvirker det grundlæggende formål med projektet, og dens økonomiske konsekvenser er begrænset til en overførsel mellem budgetposter, der medfører en forhøjelse på mindre end 10% af en givet post for støtteberettigede udgifter, kan

modtageren gennemføre ændringen og skal straks underrette Kommissionen.

8.3 Enhver overførsel mellem budgetposter, der omfatter mere end 10% af beløbet under den krediterede budgetpost, skal forudgående godkendes skriftligt af Kommissionen.

Artikel - Værneting

Modtageren kan indbringe Kommissionens beslutninger vedrørende anvendelsen eller fortolkningen af aftalens bestemmelser, herunder bilagene, for Retten i Første Instans og i tilfælde af appel for De Europæiske Fællesskabers Domstol.

DEL B - FINANSIELLE BESTEMMELSER

Artikel 10 - Støtteberettigede udgifter

10.1 Udgifter skal opfylde følgende kriterier for at blive betragtet som støtteberettigede:

- have direkte tilknytning til aftalens genstand og være omfattet af aftalen (bilag III);
- være nødvendige for gennemførelsen af projektet, der er genstand for aftalen;
- være rimelige og i overensstemmelse med principperne for forsvarlig økonomisk forvaltning og navnlig produktivitet og omkostningseffektivitet;
- være indgået i projektets levetid som defineret i aftalen;
- faktisk være afholdt, være opført i modtagerens regnskaber og skattebilag samt kunne identificeres og kontrolleres.

10.2 Følgende direkte omkostninger er støtteberettigede:

- udgifter til personale tilknyttet projektet svarende til reallønnen plus socialsikringsbidrag (samt øvrige udgifter, der indgår i aflønningen), eksklusive personaleudgifter, kontorudgifter og øvrige indirekte, administrative udgifter, der afholdes som indirekte omkostninger. Tiden, der bruges på projektet, skal registreres på timeark, der udfyldes af personalet igennem hele projektet og undertegnes af projektlederen mindst en gang om måneden.
- rejse- og opholdsudgifter til personale, der deltager i projektet, til de takster og på de betingelser, der normalt anvendes af modtageren;
- anskaffelsesudgifter til udstyr (nyt eller brugt), forudsat at disse svarer til normale markedspriser, og at de pågældende genstandes værdi afskrives i henhold til de skatte- og regnskabsregler, der normalt er gældende for modtageren. Kommissionen må kun tage hensyn til den del af afskrivningen, der er sammenfaldende med projektets varighed, medmindre genstandens art og/eller anvendelsen af denne kan begrunde en anden behandling fra Kommissionens side;
- udgifter til forbrugsstoffer og materialer (for så vidt disse kan identificeres og ikke er knyttet til en anden budgetpost under aftalen);

- udgifter til underleverancer, forudsat at Kommissionen forud har givet skriftligt tilsagn til udlicitering. I dette tilfælde skal modtageren sikre, at de bestemmelser, der gælder for modtageren selv i henhold til kontrakten, også gælder for underleverandørerne;
- udgifter, der udspringer direkte af kravene i aftalen (formidling af oplysninger, specifik evaluering af projektet, oversættelse, reproduktion osv.), herunder eventuelle udgifter til finansielle tjenesteydelser (navnlig udgifter til økonomiske garantier), men ikke omfattende kursrisici, medmindre dette omtales eksplicit i aftalen;
- en "nødreserve" på højst 5% af de støtteberettigede direkte omkostninger.

10.3 Som regel er en fast procentdel af de samlede støtteberettigede direkte omkostninger støtteberettigede som indirekte omkostninger.

- Indirekte omkostninger er støtteberettigede, medmindre de omfatter omkostninger, der er tilknyttet en anden post i budgettet for aftalen.
- Indirekte omkostninger er ikke støtteberettigede, når aftalen om tilskud vedrører finansieringen af et projekt, der gennemføres af en organisation, der allerede modtager driftstilskud fra Kommissionen.

10.4 Følgende omkostninger er ikke støtteberettigede:

- investeringsomkostninger;

- henlæggelser til mulige tab eller gældsposter;
- skyldige renter;
- gæld;
- dubiøse fordringer;
- kurstab på valuta, medmindre disse specifikt er omfattet af aftalen;
- naturaliebidrag. (Naturaliebidrag kan imidlertid medtages ved fastsættelsen af det maksimale støttebeløb);
- umådeholdne eller uovervejede udgifter;
- rejseudgifter, opholdsudgifter samt enhver aflønning, der udbetales til fastansat personale ved de europæiske institutioner;
- udgifter, der afholdes uden for den aftalte støtteperiode;
- aflønning af personale ansat af en offentlig myndighed.

Artikel 11 - Opgørelse over omkostninger og tilbagebetalingsordninger

11.1 Modtageren skal inden for den aftalte frist fremlægge en opgørelse over alle omkostninger og indtægter, der er afholdt og indgået i projektperioden, sammen med en udtømmende liste over de bilag, der er anvendt til udarbejdelse af opgørelsen. Disse dokumenter skal bekræftes af modtagerens bemyndigede repræsentant.

Modtageren skal kun fremlægge foreløbige opgørelser over støtteberettigede udgifter, hvis dette udtrykkeligt kræves i aftalen.

11.2 På grundlag af en gennemgang af den endelige opgørelse og uden forbehold af bestemmelserne i artikel 13 i dette bilag skal Kommissionen udbetale restbeløbet af tilskuddet i henhold til aftalen. Det samlede beløb, som Kommissionen udbetaler til modtageren, må under ingen omstændigheder overstige de maksimale støttebeløb, som fastsættes i aftalen, selvom de samlede faktiske udgifter overstiger det skønnede samlede budget som fastsat i aftalens bilag III.

11.3 Det maksimale støttebeløb, som Kommissionen udbetaler, nedsættes forholdsmæssigt, hvis gennemgangen af den endelige opgørelse i forhold til det samlede budgetoverslag i aftalen viser, at:

- modtageren har optjent renter på den del af tilskuddet, der er udbetalt som forskud;
- de samlede indtægter overstiger de samlede udgifter;
- indtægterne fra projektet overstiger de samlede indtægter i henhold til budgetoverslaget;
- de faktiske støtteberettigede udgifter er lavere end vist i budgetoverslaget.

11.4 Tilskudsbeløbet, som udbetales af Kommissionen, nedbringes gennem:

- en nedsættelse af restbeløbet, der udbetales ved projektets afslutning;
- en anmodning om tilbagebetaling af for meget udbetalte beløb til modtageren, hvis det samlede beløb, som Kommissionen allerede har udbetalt, overstiger det skyldige beløb.

Artikel 12 - Renter på for sene udbetalinger

12.1 Kommissionen forpligter sig til at udbetale de skyldige beløb i henhold til denne aftale senest 60 dage efter begivenheden, der giver anledning til udbetalingen, frem til datoen, hvor beløbet debiteres Kommissionens konto.

12.2 På et hvilket som helst tidspunkt i løbet af de 60 dage efter datoen for begivenheden, der giver anledning til udbetalingen, kan Kommissionen suspendere denne betalingsfrist ved at meddele modtageren, at betalingsanmodningen ikke er antagelig, enten fordi fordringen ikke er forfalden, eller fordi de nødvendige bilag ikke er fremlagt, eller fordi Kommissionen finder det nødvendigt at foretage en yderligere kontrol. Fristen på 60 dage indledes på datoen, hvor en korrekt indgivet betalingsanmodning registreres.

12.3 Ved udløbet af tidsfristen, som angives i stk. 1, og uden forbehold af stk. 2, kan modtageren senest to måneder efter modtagelsen af den forsinkede betaling kræve renter til den sats, der anvendes af Det Europæiske Monetære Institut ved eurotransaktioner plus halvandet procentpoint.

Artikel 13 - Teknisk og finansiel kontrol

13.1 Modtageren forpligter sig til at give Kommissionens ansatte og personer, der er bemyndiget af Kommissionen, adgang til de steder eller lokaler, hvor projektet gennemføres, samt til alle dokumenter vedrørende den tekniske og økonomiske forvaltning af projektet. Adgangen for personer, der er bemyndiget af Kommissionen, kan være underlagt fortrolighedsbestemmelser, som aftales af Kommissionen og modtageren.

13.2 Modtageren accepterer, at Kommissionen og Den Europæiske Revisionsret kontrollerer anvendelsen af tilskuddet i henhold til finansforordningen af 21. december 1977 for De Europæiske Fællesskabers almindelige budget med efterfølgende ændringer i hele aftalens løbetid og i fem år efter projektets afslutning.

13.3 Modtageren forpligter sig til at sikre, at eventuelle underleverandører accepterer samme forpligtelse.

13.4 Kommissionen eller Den Europæiske Revisionsret kan foretage kontroller på grundlag af dokumenter eller på stedet. Disse består af en gennemgang af regnskaberne samt alle bilag vedrørende projektudgifterne.

Artikel 14 - Tilbagebetaling af tilskuddet

14.1 I de tilfælde, der omtales i artikel 3.1, 3.2 og 11 i dette bilag, forpligter modtageren sig til at tilbagebetale alle beløb, som er blevet udbetalt ud over de faktiske støtteberettigede udgifter under projektet, til Kommissionen i den form og inden for den frist, der fastsættes af Kommissionen.

14.2 I tilfælde af opsigelse af aftalen i de tilfælde, der angives i artikel 3.3 i dette bilag, kan Kommissionen kræve fuld eller delvis tilbagebetaling af beløb, der er udbetalt til modtageren. Kommissionen fastsætter, hvordan og hvornår en sådan fuldstændig eller delvis tilbagebetaling skal finde sted.

14.3 Hvis modtageren undlader at tilbagebetale sådanne beløb inden for den frist, Kommissionen fastsætter, kan Kommissionen forhøje de skyldige beløb ved at pålægge strafrente til den sats, Den Europæiske Centralbank anvender ved eurotransaktioner, plus halvdet procentpoint.

14.4 Bankgebyrer i forbindelse med tilbagebetalingen af skyldige beløb til Kommissionen betales alene af modtageren.

14.5 Inddrivelsesbeslutningen, som Kommissionen udarbejder og fremsender til en modtager, der skal tilbagebetale penge til Kommissionen, skal gennemføres i henhold til artikel 192 i EF-traktaten, artikel 92 i EKSF-traktaten og artikel 164 i Euratom-traktaten.

14.6 Beløb, der skal tilbagebetales til Kommissionen, kan fratrækkes beløb, som skal udbetales til modtageren under en anden budgetpost.

1.2 Økonomisk garanti

(I forbindelse med gennemførelsen af punkt 1 eller 2 i artikel 4, stk. 1, i tilskudsaftalen vil GD XIX indsætte standardgarantier på dette sted efter aftale med den juridiske tjeneste og finanskontrollen.)

BILAG C

AFTALE OM TILSKUD

Mellem

Det Europæiske Fællesskab/Det Europæiske Atomenergifællesskab/Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab ("Fællesskabet"), som er repræsenteret ved Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ("**Kommissionen**"), som selv er repræsenteret ved,

på den ene side,

og *[modtagerens fulde navn som opgivet over for myndighederne] [akronym]* med registreret hjemsted på (adresse *[på det registrerede kontor - for virksomheder og sammenslutninger; på hovedkontoret - for offentlige instanser og universiteter]*, samt eventuelt momsnummer og officielt registreringsnummer],

("modtageren"), repræsenteret ved (*underskriverens navn og stilling [for juridiske personer den person, der er bemyndiget til at forpligte modtageren juridisk i forhold til tredjemand: formand, generaldirektør, rektor, leder af administrations- eller finansafdelingen]*)

på den anden side,

er indgået følgende aftale:

Artikel 1 - Aftalens genstand

1.1 Kommissionen har besluttet at bevilge et tilskud på de betingelser, der opstilles i nærværende aftale og bilagene til denne, som modtageren hermed erklærer at have læst og accepteret, vedrørende projektet med navnet: ""("projektet").

1.2 Modtageren accepterer tilskuddet og forpligter sig til at gennemføre projektet på eget ansvar.

En detaljeret beskrivelse af projektet findes i bilag I, som udgør en integrerende del af nærværende aftale.

1.3 Projektet vil hovedsagelig blive gennemført i []

Artikel 2 - Varighed

2.1 Projektet vil vare i [*indsæt tal*] måneder fra [første dag i [måned]], efter at den sidste af aftaleparterne har underskrevet aftalen *eller indsæt dato* ("startdato").

2.2 Aftalen afsluttes den [*indsæt dato*] ("afslutningsdato").

2.3 Modtageren forpligter sig til at opbevare alle bilag for udbetalinger foretaget i henhold til nærværende aftale i en periode på fem år med henblik på kontrol.

Artikel 3 - Finansiering af projektet

3.1 De faktiske støtteberettigede udgifter, der skal afholdes direkte af modtageren, skønnes til EUR. Det detaljerede budget for projektet findes i bilag III, som udgør en integrerende del af nærværende aftale, og omfatter kun udgifter, der er berettiget til fællesskabsfinansiering i henhold til definitionen i bilag II. [En fast sats på [højst] 7% af de samlede støtteberettigede direkte omkostninger tæller som støtteberettigede indirekte omkostninger.]¹⁸ [Betingelserne opstilles i artikel 10, stk. 3, i bilag II]

- De samlede omkostninger til projektet omfatter ikke naturaliebidrag fra modtageren, som angives separat i bilag III.
- Kommissionen medregnede imidlertid naturaliebidrag ved fastsættelsen af sit bidrag til projektet, og derfor forpligter modtageren sig til at levere disse bidrag på de betingelser, der fastsættes i nærværende aftale. Manglende overholdelse af denne forpligtelse kan føre til opsigelse af aftalen som angivet i artikel 3 i bilag II.]¹⁹

3.2 Kommissionen udbetaler et maksimumsbeløb på ... EUR svarende til % af de faktiske støtteberettigede udgifter (se artikel 3, stk. 3).

3.3 Hvis de faktiske støtteberettigede udgifter efter projektets afslutning er lavere end de skønnede samlede udgifter, der angives i artikel 1, vil Kommissionens bidrag være begrænset til det beløb, der beregnes ved hjælp af ovenstående procentdel af de støtteberettigede omkostninger. Modtageren forpligter sig til at tilbagebetale allerede udbetalte beløb ud over dette beløb til Kommissionen.

3.4 Modtageren accepterer, at tilskuddet under ingen omstændigheder må give anledning til overskud, og at det skal begrænses til det beløb, der er nødvendigt for at skabe balance mellem indtægter og udgifter ved projektet.

3.5 Modtageren accepterer, at tilskuddet ikke udgør nogen fordring på Kommissionen, og at det dermed ikke kan overdrages til en anden organisation eller overføres til tredjemand under nogen form.

Artikel 4 - Udbetalingsordninger

4.1 Kommissionen udbetaler tilskuddet til modtageren på følgende måde:

- [] EUR [% af beløbet, der angives i artikel 3, stk. 2] i form af et forskud senest 60 dage efter modtagelse og godkendelse af denne skriftlige aftale samt efter fremlæggelse af en faktura [og en økonomisk garanti for et tilsvarende beløb];
- [...] EUR [...% af beløbet, der angives i artikel 3, stk. 2] senest 60 dage efter modtagelse og godkendelse af en midtvejsrapport og [en foreløbig finansieringsoversigt for projektet og] en betalingsanmodning;]

¹⁸ Standardklausul for faste omkostninger.

¹⁹ Denne artikel indsættes, når modtageren leverer naturaliebidrag.

- Restbeløbet senest 60 dage efter modtagelse og godkendelse af de dokumenter, der omtales i punkt 5 samt **en anmodning om endelig udbetaling**.

4.2 Udbetalinger fra Kommissionen skal ske til modtagerens bankkonto:

- [Indsæt referencer for modtagerens bankkonto]

4.3 Kommissionen foretager udbetalingerne i euro. De faktiske udgifter omregnes til euro til den kurs, der offentliggøres i C-udgaven af EF-Tidende på den første hverdag i den måned, hvor udbetalingen finder sted.

- Kurstab er ikke omfattet af nærværende aftale og dækkes af modtageren.

Artikel 5 - Rapporter og øvrige dokumenter

Efter projektets afslutning forpligter modtageren sig til at fremsende følgende til Kommissionen senest tre måneder efter datoen, der fremgår af artikel 2, stk. 2, i nærværende aftale:

En bekræftet kopi af den endelige opgørelse over udgifter og indtægter, som rent faktisk er afholdt i forbindelse med projektet, opstillet på samme måde som det oprindelige overslag samt en udtømmende liste over de bilag, der er anvendt ved udarbejdelsen af den endelige finansieringsoversigt. Disse dokumenter skal bekræftes af modtagerens bemyndigede repræsentant;

3 eksemplarer (heraf mindst en trykt) af den endelige rapport om anvendelsen af ovennævnte tilskud.

Artikel 6 - Almindelige administrative bestemmelser

Alle oplysninger, der afgives i forbindelse med nærværende aftale, skal foreligge skriftligt og sendes til følgende adresser:

For **Kommissionen**

Europa-Kommissionen

Generaldirektoratet for [..]

Att.:

[Adresse]

For **modtageren**

[..]

Artikel 7 - Afsluttende bestemmelser

7.1 Følgende dokumenter er vedlagt som bilag til nærværende aftale og udgør en integrerende del af denne:

- Bilag I: Beskrivelse af projektet
- Bilag II: Almindelige bestemmelser og betingelser for De Europæiske Fællesskabers aftaler om tilskud
- Bilag III: Budget for projektet

7.2 I tilfælde af forskelle mellem bestemmelserne i bilagene og i aftalen er bestemmelserne i aftalen gældende. Bilag II har forrang for alle øvrige bilag.

Artikel 8 - Specifikke bestemmelser og betingelser for projektet

Som undtagelse fra artikel 15, stk.3, i Almindelige bestemmelser og betingelser for De Europæiske Fællesskabers aftaler om tilskud er indirekte omkostninger/generalomkostninger fuldt tilskudsberettigede.

Udfærdiget i Bruxelles in duplo,

For **modtageren**

For **Kommissionen**

[navn på den retlige repræsentant, der angives på første side]

[navn på den anvisningsberettigede tjenestemand ved fuldmagt eller underfuldmagt]

[underskrift]

[underskrift]

[dato]

BILAG II

Revision af handlingsprogrammet
til fremme af europæiske miljø-NGO'er

Generelle bemærkninger fra:rdLife International (Europa-afdeling)

Climate Network Europe

European Environmental Bureau

European Federation for Transport and Environment

Friends of the Earth Europe

International Friends of Nature

Verdensnaturfonden (Europa-afdeling)

Bruxelles, oktober 2000

Bidrag til Fællesskabets miljøpolitik og -forskrifter

Green-8 (BirdLife, CNE, EEB, FoEE, Greenpeace, NFI, T&E, WWF) har været involveret i talrige indsatsområder med henblik på den videre udvikling og gennemførelse af Fællesskabets miljøpolitik og -forskrifter. Blandt andre kan nævnes følgende²⁰:

Aktivitetstype

- Skabe øget opmærksomhed hos EU's beslutningstagere (Kommissionen, Europa-Parlamentet, Rådet)
- Skabe øget bevidsthed blandt interne netværk og partnere (NGO'er og organisationer fra det civile samfund)
- Analyse og tilbud om ekspertise til EU-institutionerne
- Repræsentation over for EU-institutionerne
- Koordinering og udarbejdelse af politiske synspunkter
- Identifikation af centrale politiske spørgsmål
- Information til de interne netværk om centrale EU-politikker og udarbejdelsen af disse.

²⁰ Listen giver kun et første indtryk og er på ingen måde fyldestgørende. Den ville være meget længere, hvis alle miljønetværks og -gruppers relevante aktiviteter skulle medtages.

Arbejdsområder

Handel, økonomi og miljø

- Virkninger af EF's handelspolitik og EU's regionale handelsaftaler på en bæredygtig udvikling i udviklingslandene i forbindelse med bæredygtig forvaltning af naturressourcer
- Definition og fremme af strategiske miljøvurderinger i forbindelse med gennemførelsen af EF's handelspolitik
- Deltagelse i Euro/Middelhavspartnerskabet og MFTZ: civilt forum (Stuttgart) og parlamentshøring
- Deltagelse i kontaktgruppen om Kommissionens initiativ sammen med GD for Handel
- WTO: Handel og miljø
- Meddelelse om miljø og beskæftigelse
- EU's beskæftigelsesstrategi

EU's udviklingspolitik og eksterne politikker

- Meddelelse om Fællesskabets nye udviklingspolitik
- Integration af miljøaspektet i EF's udviklingssamarbejde, nord-syd-relationer.
- Meddelelse om integration af miljøaspektet i Fællesskabets udviklingspolitik
- Meddelelse om bevarelse af tropiske skove i udviklingslandene.
- Meddelelse om klimaforandringer i udviklingslandene

- Meddelelse om samhørighed
- Fremme af EF's politik for udviklingssamarbejde
- Deltagelse i den tværsektorale koordineringsgruppe for NGO'er vedrørende EF's meddelelse om partnerskab med NGO'er.
- Deltagelse i EF's arbejdsgruppe om "forvaltning af tilskud", der ledes af Generalsekretariatet.
- RIO + 10-konference: Fælles initiativ med EPE, European Movement, FNPM, EFS, GLOBE, ICDA, ICLEI, WBCSD
- Samarbejde med netværk af udviklings-NGO'er om deltagelse i arbejdsgruppen under Rådet (udvikling)
- Intern koordinering af netværkspolitisk arbejde om EU's udviklingspolitik
- Bæredygtighedspagt for Balkan (regionalt miljøgenopretningsprogram)

Middelhavspolitik

- Euro/Middelhavspartnerskabet
- SMAP: Vurdering af og forslag til styrkelse af miljøaspekterne
- Miljømæssig integration inden for det strategiske Euro/Middelhavspartnerskab.
- Virkninger af EU's direkte udenlandske investeringer
- Koordinering af de interne netværks politiske arbejde i Middelhavsområdet.
- Overvågning af udviklingen af frihandelsområdet i Middelhavsområdet

Vand

- EU's ferskvandspolitik
- Grønnere EU-finansiering af hydrologiske projekter i EU's medlemsstater og CØE-landene
- Rammedirektivet for vand: vedtagelse og gennemførelse
- Fremme af prissætning af vand.
- Meddelelse om prissætning af vand (bidrag til EF-konference og EU-debat, debatoplæg)
- Kommissionens forslag om en liste over prioriterede stoffer og udvælgelse af prioriterede farlige stoffer
- Mineaffald/forvaltning af mineaffald og konsekvenser for ferskvandsmiljøet.
- Bevarelse og fornuftig udnyttelse af vådområder
- Afholdelse af seminarer om EU's ferskvandspolitik samt gennemførelse af rammedirektivet for vand.
- Intern koordinering af arbejdet vedrørende den europæiske ferskvandspolitik.

Levesteder, biodiversitet og bioteknologi

- Fremme af gennemførelsen af levestedsdirektivet
- Fremme af oprettelsen af Natura 2000-miljønetværket
- Observatør i den videnskabelige arbejdsgruppe om levesteder
- Sekretariat for det europæiske levestedsforum (internationale naturbeskyttelses-NGO'er)

- Gennemførelse af EF's naturbeskyttelseslovgivning i CØE-landene.
- EF's biodiversitetshandlingsplan for naturressourcer
- EØS' og det europæiske temacenter for naturbevarelses rolle.
- Miljøansvarlighed
- Intern koordinering af det politiske arbejde vedrørende levesteder og arter.
- Revision af direktiv 90/220 om udsætning af GMO'er i miljøet
- Offentliggørelse af "Vigtige fugleområder"

Landbrug og arealanvendelse

- Reform af den fælles landbrugspolitik
- Agenda 2000
- Gensidig overholdelse (forordning 1259/1999 om fælles regler)
- Forordning 1257/1999 om udvikling af landdistrikterne
- Integreret og bæredygtig udvikling af landdistrikter
- Principper for bæredygtig udvikling af landdistrikter
- Reform af den fælles landbrugspolitik i 2006
- Landbrug og handel (WTO)
- Kapacitetsopbygning i CØE-landene og Middelhavslandene vedrørende EU's landbrugs- og udviklingspolitik

- Opprioritering af byudvikling og fysisk planlægning
- Intern koordinering af det politiske arbejde vedrørende landbruget.
- Deltagelse i GD for Landbrugs rådgivende udvalg

Skove

- EU-drøftelser om certificering af skove
- EU-forordning om udvikling af landdistrikter og skove
- Revision af EF-forordninger om skovbrande og luftforurening
- Udvidelsespolitikens betydning for skovene
- Miljømærkning (køkkenruller og møbler)
- Forordning om offentlige indkøb
- EF's handlingsplan for biodiversitet til gennemførelse af konventionen om biodiversitet og skove
- Paneuropæisk proces (Helsinki-processen)
- Fredede skovområder (Natura 2000)
- Klimaforandringer og skove (forhandlinger om dræn)
- Overvågning af gennemførelsen af EU's skovbrugspolitik
- EU's rådgivende komité om skovbrug og kork
- Skovbrugs- og byggeriudvalget (GD for Erhvervspolitik)
- Koordinering af europæiske skov-NGO'er.

Fiskeri

- Integration af miljøaspekter i den fælles fiskeripolitik
- Revision af den fælles fiskeripolitik (afgifter, kvoter osv.)
- Handlingsplan for biodiversitet inden for fiskeriet
- Reform af fiskeristøtten, herunder brændstofafgifter og statsstøtte
- Strukturfondforordningen (FIUF)
- Evaluering af de operationelle programmer for gennemførelsen af strukturfondene for fiskeriet (FIUF)
- Adgang til information om tilskud: Gennemsigtighed
- Reform af støtte inden for FAO, OECD og WTO
- Intern koordinering af det politiske arbejde vedrørende marine anliggender og fiskerianliggender.

Klimaforandringer og energi

- Fremme af kraftvarme, den mest effektive og miljøvenlige konventionelle teknologi til kraftproduktion
- Støtte til Kommissionens hvidbog om vedvarende elektricitetsproduktion
- "Monti-direktivet" om minimumsafgifter på energiprodukter
- Fremme af aftalen om et direktiv om vedvarende elproduktion med henblik på en fordobling af andelen af vedvarende energikilder inden 2010

- Definition af en europæisk politik til reduktion af varmekonsumet i boliger og på kontorer
 - Øge energieffektiviteten og reducere emissionerne af drivhusgasser efter Kyoto i udvalgte sektorer i de europæiske lande (ikke kun EU) i samarbejde med universitetet i Utrecht og Fraunhofer-institutet.
 - Fremme af brændselsceller inden for såvel transport som stationær kraft- (og varme-) produktion
 - Fremme af indførelsen af solceller til elproduktion som supplement til decentrale fotovoltaikteknologier.
 - Deltagelse i et globalt partnerskab inden for transportsektoren - sandsynligvis om masseproduktion af en bil med et benzinkonsum på højst 3 liter pr. 100 km.
 - Fremme af et mærke for ren energi baseret på tredjeparts-certificering;
 - Grøn elektricitet og senere andre grønne energiprodukter
 - Fremme af politisk arbejde vedrørende klimaforandringer i udviklingslandene.
 - Rådgivende udvalg om energi under GD for Transport og Energi
 - Arbejdsgrupper under det europæiske program vedrørende klimaforandringer (deltagelse og koordinering af NGO'ernes deltagelse
 - Grønbog om EU-program for handel med emissioner
 - Direktiv om vedvarende energikilder på det indre marked for energi
 - Meddelelse om handlingsplan for energieffektivitet i EU
 - Retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse
 - Grønbog om forsyningssikkerhed for EU
 - Dilemma-rapport (GD for Transport og Energi)
 - SAVE og ALTENER (GD for Transport og Energi) (reaktion på nedskæringer)
 - Bidrag til EU's ad hoc-gruppe om klimaforandringer
 - Dokument om sikkerheden på nukleare anlæg i ansøgerlandene
- Transport, trafik og turisme**
- Kommissionens meddelelse om miljø og lufttrafik
 - Revision af den fælles transportpolitik
 - TEN-retningslinjer
 - Luftkvalitet - f.eks. Auto/Oil-programmet og datterdirektiverne
 - Opbygning af en effektiv støjpolitik for EU
 - Rådgivning - f.eks. ekspertbidrag til det rådgivende forum for GNSS Grønbog om bæredygtig transport i byområder
 - Landevej til bane, et projekt, der skal tilskynde til at flytte gods fra landevej til bane - ikke et Kommissions-projekt, men har tæt sammenhæng med

- Fællesskabets erklærede mål om at bevare og forbedre jernbanerne
- Bæredygtig turistpolitik, turisme og beskæftigelse

Processer, dialog og instrumenter for bæredygtighed

- Dokumenter og præsentationer om vurdering af femte miljøhandlingsprogram.
- Sjette miljøhandlingsprogram
- Europas miljøansvar og EU-politikernes indvirkning på verdens bæreevne.
- Prioriteringerne i Kommissionens femårsprogram.
- Integrationsstrategi
- Bæredygtig udviklingsstrategi
- Gennemsigtighed og befolkningens deltagelse - Århus-konventionen
- Adgang til retsvæsen, charter for grundlæggende rettigheder
- Miljø for Europa
- Fremme af brugen af strukturfonde, samhørighedsfonde og førtiltrædelsesstøtte til bæredygtig udvikling (EU-lovgivning og gennemførelse på nationalt plan)
- Transatlantisk miljødialog
- CSD, Agenda 21
- Forsigtighedsprincippet
- Kontakter til OECD

Institutionelle spørgsmål i EU

- Reform af EF-institutionerne

- En grønnere traktat, del III: forslag til regeringskonferencen i 2000 (Nice-traktaten)
- Et grønnere EU-budget
- Udvidelsespolitikken og miljøet
- Agenda 2000

Erhvervsliv og industri

- Strategisk miljøvurdering
- Offentlige indkøb
- Hvidbog om miljøansvar
- Reduktion af miljøpåvirkningen fra industrien
- Deltagelse i og bidrag til det europæiske genbrugsforum
- Miljømæssig produktpolitik
- Udvikling af europæiske miljømærker
- Udfasning af farlige kemikalier
- Forebyggelse og forvaltning af affald
- Tekniske standarder, oprettelse af et standardiseringskontor på miljøområdet